

**Комунальний навчальний заклад
Львівської обласної ради
Бориславський фаховий медичний коледж**

**МАТЕРІАЛИ РОБОТИ
циклової комісії
соціально-економічних
освітніх компонентів
за 2022 - 2023 навчальний рік.**

Борислав, 2022 – 2023

Зміст

1. Коротка довідка про циклову комісію	3
2. План роботи циклової комісії.....	8
3. Обсяг навчальної роботи циклової комісії.....	11
4. Засідання циклової комісії.....	13
5. Методична робота.....	15
6. Наукова робота.....	19
7. Організаційна робота.....	20
8. Підвищення професійного рівня педагогічних працівників.....	22
9. Зміни до плану.....	23
10. Зауваження та пропозиції осіб, які перевіряють роботу циклової комісії.....	24
11. Протоколи засідань циклової комісії у першому семестрі.....	25
12. Підсумки виконання плану роботи циклової комісії у першому семестрі.....	42
13. Протоколи засідань циклової комісії у другому семестрі.....	43
14. Підсумки виконання плану роботи циклової комісії у другому семестрі.....	60
15. Наукові і навчально-методичні матеріали за 2022 – 2023 н. р....	61

1. КОРОТКА ДОВІДКА ПРО ЦИКЛОВУ КОМІСІЮ

Штат педагогічного персоналу
циклової комісії на 2022 – 2023 навчальний рік
затверджено у кількості **4,82** ставок, із них:

1.1 Розподіл годин педагогічного навантаження

№ п/п	Прізвище, ініціали викладача	Педагогічне навантаження					
		Викладач-методист	Старш. викладач	Спец. вищої категорії	Спец. першої категорії	Спец. другої категорії	Спец.
1	Валага І. С.	600 год. +28 год.					
2	Мацько В. М.	260 год					
3	Небелюк М.С.	843 год.					
4	Ковальчук В. І.					290 год.	
5	Блонар М.В.					947год.+ 112 год	

1.2. Штат педагогічного персоналу – 4,82 ставок.

Штат циклової комісії у момент складання плану роботи:

викладачів 5 осіб;
лаборантів 1 особа;
всього у комісії 6 осіб.

1.3. У розпорядженні циклової комісії знаходяться три навчальні аудиторії загальною площею 105 м², 2 комп'ютери типу «Пентіум».

1.4. Педагогічне навантаження членів циклової комісії соціально-економічних освітніх компонентів з фахової підготовки та по субвенції на 2022 – 2023 навчальний рік.

ВАЛАГА ІГОР СТЕПАНОВИЧ

- Фахові

1. Соціологія:

ІІІ-А с/с – 32год.+2год.(конс.)+2год.(зал.)=36год.

ІІІ-Б с/с – 32год. +2год.(конс.)+2год.(зал.)=36год.

ІІІ-В с/с – 32год.+2год.(конс.)+2год.(зал.)=36год.

ІІІ-А л/с – 32год.+2год.(конс.)+2год.(зал.)=36год.

128год. +8год.(конс.)+8год.(зал.)= 144год.

2. Основи філософських знань (л/с, ак):

ІІІ-А л/с – 32год. + 4год.(конс.)+8год.(екз.)= 44 год.

IV- А с/с – 34 год. + 2год.(конс.)+ 2год.(зал.)= 38 год.

IV- Б с/с – 34 год. + 2год.(конс.)+ 2год.(зал.)= 38 год.

IV- В с/с – 34 год. + 2год.(конс.)+ 2год.(зал.)= 38 год.

134год. + 10год.(конс.) +8год.(екз.)+ 6 год.(зал.) = 158 год.

3. Основи економічної теорії:

II–Ак – 36год. +2год.(конс.)+2год.(зал.)=40год.

4.ЕК ОПП Сестринська справа – 36 год.

5. Основи християнської етики (дисципліна за вибором):

I-А с/с – 20 год.

I-Б с/с – 20 год.

I-В с/с – 20 год.

I - Ак – 20 год.
80 год.

До оплати:

1. Соціологія – 128 год.

2. Основи філософських знань – 134 год.

3. ЕК ОП Сестринська справа – 36 год.

4. Основи економічної теорії – 36 год.

5. Основи християнської етики – 80 год.

6. Консультації – 20 год.

7. Заліки – 16 год.

8. Екзамени – 8 год.

Всього по фахових – 458 год.

- Субвенція

1. Економіка (Основи економічної теорії):

II-А л/с – 34 год.

II-Б л/с – 34 год.

II-А с/с – 34 год.

II-Б с/с – 34 год.

II-В с/с – 34 год.

170 год.

Всього по субвенції: 170 год.

В зв'язку з виробничою необхідністю, виконанням навчального плану та за погодженням з ПК з 01.09.22 року педнавантаження становить 360 годин, 240 годин винести у вакант і призначити з 05.09.22 року (решта 28 год.: 20 год. консультації і 8 год. екзамени винести у вакант і оплату провести у червні 2023 р.).

Річне педнавантаження - 600 год.

НЕБЕЛЮК МИХАЙЛО СТЕПАНОВИЧ

-Фахові

1. Історія України. Історія та культура України (ак)

II-В с/с – 32год. + 6 год.(екз.) = 38 год.

II-А с/с – 32год. + 6 год.(екз.) = 38 год.

II-А л/с – 32год.+ 8год.(екз.) = 40 год.

II-Б л/с – 32год.+ 8год.(екз.) = 40 год.

I-Ак – 44год.+ 8год.(екз.) = 52 год.

172год. + 36год.(екз.) = 208 год.

До оплати:

1. Історія України. Історія та культура України – 172 год.

2. Екзамени –36 год.

Всього: 208 год.

- Субвенція

1. Мистецтво (культурологія):

П-А л/с – 35 год.

П-Б л/с – 35 год.

П-А с/с – 35 год.

П-Б с/с – 35 год.

П-В с/с – 35 год.

175 год.

2. Історія України:

І-А с/с – 87год.+ 4год.(конс.) = 91 год.

І-В с/с – 87год.+ 4год.(конс.) = 91 год.

І-А л/с – 87год.+ 4год.(конс.) = 91 год.

І-Б л/с – 87год.+ 4год.(конс.) = 91 год.

П-А л/с – 18 год. + 6год.(конс.) = 24 год.

П-Б л/с – 18 год. + 6год.(конс.) = 24 год.

П-А с/с – 18 год. + 6год.(конс.) = 24 год.

П-В с/с – 18 год. + 6год.(конс.) = 24 год.

420год.+ 40год.(конс.) = 460 год.

До оплати:

1. Історія України – 420 год.

2. Мистецтво (культурологія)– 175 год.

3. Консультації – 40 год.

Всього: 635 год.

Річне педнавантаження: 843 год. (+232 год. години Іванюк)

На час перебування у відпустці без збереження заробітної плати Іванюк І.М.:

Мистецтво:

І-А л/с – 46 год.

І-Б л/с – 46 год.

І-Б с/с – 70 год.

І-В с/с – 70 год.

232 год.

БЛОНАР МАРІЯ ВОЛОДИМИРІВНА

- Фахові

1. Історія України:

П-Б с/с – 32год.+4год.(конс.)+6год.(екз.) = 42 год

До оплати:

1. Історія України – 32 год.

2. Консультації - 4 год.

3. Екзамени – 6 год.

Всього: 42 год.

- Субвенція

1. Історія України:

І-Б с/с – 87год.+4год.(конс.) = 91 год.

П-Б с/с – 18год. +6год.(конс.) = 24 год.

105год. + 10год.(конс.)= 115 год.

2. Всесвітня історія:

І-А с/с – 70год.

I-Б с/с – 70год.
I-В с/с – 70год.
I-А л/с – 70год.
I-Б л/с – 70год.
350 год.

3. Географія:
I-А с/с – 88 год.
I-Б с/с – 88 год
I-В с/с – 88 год
I-А л/с – 88 год.
I-Б л/с – 88 год.
440 год.

До оплати:

1. Історія України – 105 год.
2. Всесвітня історія – 350 год.
3. Географія – 440 год.
4. Консультації – 10 год.

Всього: 905 год.

Річне педнавантаження: 947 год. (+ 118 год. Іванюк І.М.)

На час перебування у відпустці без збереження заробітної плати Іванюк І.М.:

- Мистецтво:

II-А л/с – 24 год.
II-Б л/с – 24 год.
I-А с/с – 70 год.
118 год.

МАЦЬКО ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ

- Фахові

1. Основи правознавства (Ак). Основи медичного права:

III - Ак – 36 год. + 2 год.(конс.) + 2 год. (зал.) = 40 год.

I - Ак – 36 год. + 2 год.(конс.) + 2 год. (зал.) = 40 год.

72 год. + 4 год.(конс.) + 4 год. (зал.) = 80 год.

До оплати:

1. Основи правознавства (ак). Основи медичного права – 72 год.
2. Консультації - 4 год.
3. Заліки – 4 год.

Всього по фахових: 80 год.

- Субвенція

1. Основи права(л/с), основи правознавства(с/с):

II - А л/с – 36 год.

II - Б л/с - 36 год.

II - А с/с – 36 год.

II - Б с/с – 36 год.

II - В с/с – 36 год.

= 180 год.

Всього по субвенції: 180 год.

Річне педнавантаження: 260 год.

КОВАЛЬЧУК ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ

1. БЖД:

III-А с/с – 10год.+22x2 = 54 год. +2год.(конс.) + 2 год. (зал.) = 58 год.

III-Б с/с – 10год.+22x2 = 54 год. +2год.(конс.) + 2 год. (зал.) = 58 год.

III-В с/с – 10год.+22x2 = 54 год. +2год.(конс.) + 2 год. (зал.) = 58 год.

30 год.+ 66x2 = 162 год. + 6 год. (конс.) + 6 год.(зал.)= 174 год.

2. Основи охорони праці та охорона праці в галузі:

III-А л/с – 6год.+20x3 = 66 год. + 4год.(конс.) + 8 год. (екз.) = 78 год.

3. Атестація здобувачів освіти:

III-Ак -2год. (конс.) + 8год. (пр.част.) = 10 год.

IV-А л/с - 2год.(конс.) + 12год.(пр.част.) = 14 год.

IV-Б л/с - 2год.(конс.) + 12год.(пр.част.) = 14 год.

6год.(конс.) + 32год.(пр.част.) = 38 год.

До оплати:

1. БЖД – 162 год.

2. Основи ОП та ОП в галузі – 66 год.

3. Консультації – 16 год.

4. Заліки – 6 год.

5. Екзамени – 40 год.

Всього: 290 год.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора
з навчальної роботи
« 27 » вересня 2022 року
Соловей О. Я.

2. ПЛАН РОБОТИ
циклової комісії
соціально-економічних
освітніх компонентів
на 2022 – 2023 навчальний рік.

№ п/п	Зміст роботи	Термін виконання	Виконавець	Примітка
I засідання				
1.	Розгляд і обговорення планів роботи циклової комісії, кабінетів, гуртків, робочих навчальних програм, та індивідуальних планів роботи на 2022 – 2023 н. р.	вересень	Небелюк М.С., члени цикл. комісії	
2.	Розгляд і обговорення графіків взаємного відвідування занять, роботи кабінетів, предметних гуртків, проведення консультацій, відкритих занять, тижнів освітніх компонентів.	вересень	Небелюк М.С., члени цикл. комісії	
3.	Про організацію навчального процесу у 2022 – 2023 н. р., зміни і доповнення навчальних планів і програм	вересень	Соловей О. Я., члени цикл. комісії	
4.	Про наукову і навчально-методичну роботу викладачів соціально-економічних освітніх компонентів згідно Наказу МОНУ від 08. 11. 2021 р. та завдання на 2022 – 2023 н. р.	вересень	Бабич М.Я., методист	
II засідання				
1.	Реферат «Цивільне населення України в 1943 – 1944 рр.: постачання промтоварами»	Жовтень	Блонар М. В, члени цикл. комісії	
2.	Доповідь «Майбутнє як філософська проблема»	Жовтень	Валага І.С., члени цикл. комісії	

3.	Різне	Жовтень	Небелюк М.С., члени цикл. комісії	
III засідання				
1.	Доповідь «Освіта в таборах полонених та інтернованих вояків- українців у Європі (1914 – 1923 рр.).»	Листопад	Блонар М.В., члени цикл. комісії	
2.	Реферат «Актуальні проблеми сучасної філософії та науки: виклики сьогодення»	Листопад	Балага І.С., члени цикл. комісії	
3.	Різне	Листопад	Небелюк М.С., члени цикл. комісії	
IV засідання				
1.	Реферат «Алгоритм організаційних заходів захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій»	Грудень	Ковальчук В.І., члени цикл. комісії	
2.	Розгляд і обговорення методичної розробки «Розкриття поняття геноциду як злочину проти миру та людства»	Грудень	Мацько В.М., члени цикл. комісії	
3.	Різне	Грудень	Небелюк М.С., члени цикл. комісії	
V засідання				
1.	Виконання ухвал попередніх засідань циклової комісії	Січень	Небелюк М.С., члени цикл.комісії	
2.	Розгляд і обговорення методичної розробки «Утвердження суверенітету України»	Січень	Блонар М.В., члени цикл.комісії	
3.	Різне	Січень	Небелюк М.С., члени цикл. комісії	
VI засідання				
1.	Розгляд і обговорення підсумків успішності та відвідування занять з циклу соціально-економічних компонентів здобувачами освіти за перший семестр.	Лютий	Небелюк М.С. члени цикл. комісії	
2.	Доповідь «Самоврядування під час воєнного стану: особливості функціонування»	Лютий	Мацько В.М., члени цикл. комісії	

3.	Різне	Лютий	Небелюк М.С. члени цикл. комісії	
VII засідання				
1.	Розгляд і обговорення методичної розробки «Філософія війни: історико-економічні аспекти»	Березень	Валага І. С., члени цикл. комісії	
2.	Доповідь «Форми і методи захисту медичного працівника від інфікування життєво-небезпечними захворюваннями»	Березень	Ковальчук В.І., члени цикл. комісії	
3.	Різне	Березень	Небелюк М.С. члени цикл. комісії	
VIII засідання				
1.	Аналіз роботи кабінетів, закріплених за цикловою комісією соціально-економічних освітніх компонентів	Квітень	Небелюк М. С., Блонар М.В, Ковальчук В.І., члени цикл. комісії	
2.	Розгляд і обговорення методичної розробки «Правові засади волонтерського руху в умовах воєнного стану»	Квітень	Мацько В. М., члени цикл. комісії	
3.	Різне	Квітень	Небелюк М.С., члени цикл. комісії	
IX засідання				
1.	Реферат «Захист прав дітей в Україні»	Травень	Мацько В.М., члени цикл. комісії	
2.	Розгляд і обговорення методичної розробки лекційного заняття «Україна в Другій світовій війні»	Травень	Блонар М.В, члени цикл. комісії	
3.	Різне	Травень	Небелюк М.С., члени цикл. комісії	

X засідання				
1.	Методична розробка «Природні небезпеки: характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, об'єкти економіки та інфраструктури»	Червень	Ковальчук В.І. члени цикл. комісії	
2.	Звіти членів циклової комісії про виконання індивідуальних планів роботи та підготовку навчально-методичних матеріалів у 2022 – 2023 н. р.	Червень	Члени цикл. комісії	
3.	Звіт голови циклової комісії за 2022 – 2023 н. р. Підведення підсумків роботи ЦК соціально-економічних освітніх компонентів за другий семестр.	Червень	Небелюк М.С., члени цикл. комісії	
4.	Розгляд проекту плану роботи циклової комісії на 2023 – 2024 навчальний рік	Червень	Небелюк М.С., члени цикл. комісії	

Голова циклової комісії: _____ Михайло НЕБЕЛЮК

**3. Обсяг навчальної роботи
циклової комісії складає 2917 год., із них:**

№ п/п	Прізвище, ініціали викладача	Назва навч. предмета	Розподіл годин				
			Лекційно- семінар. заняття	Провед. конс.	Провед. заліків	Провед. екзам.	Всього год.
1.	Валага І. С.	Фахові					
		Соціологія	192	12	12		216
		Основи філос. знань	202	16		24	242
		ДКК ОПП	36				36
		Субвенція					
		Економіка (Основи ек. теорій)	136				136
		Вакант					240
		Річне пед- навантаж.					600
2.	Мацько В. М.	Фахові					
		Основи правозн.	36	2	2		40

		Субвенція					
		Осн. права л.с., осн. правозн. с.с.	144				144
		Річне пед- навантаж.					184
3.	Небелюк М.С.	Фахові					
		Культуро логія	32	2	2		36
		Історія України	160	20		40	220
		Субвенція					
		Мистецтво (Культурол.)	105				105
		Істор. України	133	12			145
		Річне пед- навантаж.					758
4.	Ковальчук В. І.	БЖД	162	6	6		174
		ОП та ОПГ	132	8		16	156
		ДКК з осв. пр. Лік. спр.					24
		Річне пед- навантаж.					354
5.	Блонар М.В.	Фахові					
		Історія України	64	8		16	88
		Субвенція					
		Всесвітня історія	350				350
		Історія України	132	16			139
		Географія	440				440
		Річне пед- навантаж.					1017

4. ЗАСІДАННЯ ЦИКЛОВОЇ КОМІСІЇ

№ з/п	Основні питання	Строк проведення	Відмітка про виконання
1	2	3	4
Перший семестр			
1.	1. Розгляд і обговорення планів роботи циклової комісії, кабінетів, гуртків, робочих навчальних програм, та індивідуальних планів роботи на 2022 – 2023 н. р. 2. Розгляд і обговорення графіків взаємного відвідування занять, роботи кабінетів, гуртків освітніх компонентів, проведення консультацій, відкритих занять, тижнів освітніх компонентів. 3. Про організацію навчального процесу у 2022 – 2023 н. р., зміни і доповнення навчальних планів і програм. 4. Про наукову і навчально-методичну роботу викладачів соціально-економічних освітніх компонентів згідно Наказу МОНУ від 08. 11. 2021 р. та завдання на 2022 – 2023 н. р.	Вересень	
2.	1. Реферат «Цивільне населення України в 1943 – 1944 рр.: постачання промтоварами». 2. Доповідь «Майбутнє як філософська проблема». 3. Різне.	Жовтень	
3.	1. Доповідь «Освіта в таборах полонених та інтернованих вояків-українців у Європі (1914 – 1923 рр.)». 2. Доповідь «Майбутнє як філософська проблема». 2. Різне.	Листопад	
4.	1. Реферат «Алгоритм організаційних заходів захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій» 2. Розгляд і обговорення методичної розробки «Розкриття поняття геноциду як злочину проти миру та людства 3. Різне	Грудень	

5.	1. Виконання ухвал попередніх засідань циклової комісії. 2. Розгляд і обговорення методичної розробки «Утвердження суверенітету України». 3. Різне.	Січень	
Другий семестр			
6.	1. Розгляд і обговорення підсумків успішності та відвідування занять з освітніх компонентів циклу здобувачами освіти за перший семестр. 2. Доповідь «Самоврядування під час воєнного стану: особливості функціонування». 3. Різне.	Лютий	
7.	1. Розгляд і обговорення методичної розробки «Філософія війни: історико-економічні аспекти». 2. Доповідь «Форми і методи захисту медичного працівника від інфікування життєво-небезпечними захворюваннями». 3. Різне.	Березень	
8.	1. Аналіз роботи кабінетів, закріплених за цикловою комісією соціально-економічних освітніх компонентів. 2. Розгляд і обговорення методичної розробки «Правові засади волонтерського руху в умовах воєнного стану». 3. Різне.	Квітень	
9.	1. Реферат «Захист прав дітей в Україні». 2. Розгляд і обговорення методичної розробки лекційного заняття «Україна в Другій світовій війні». 3. Різне.	Травень	
10.	1. Форми роботи гуртків. Аналіз гурткової роботи в поточному навчальному році. 2. Звіти членів циклової комісії про виконання індивідуальних планів роботи та підготовку навчально-методичних матеріалів. 3. Звіт голови циклової комісії за 2022 – 2023 н. р. Підведення підсумків роботи ЦК соціально-економічних освітніх компонентів за другий семестр. 4. Розгляд проекту плану роботи циклової комісії на 2023	Червень	

5. МЕТОДИЧНА РОБОТА

№ п/п	Форма роботи	Підсумковий результат (рукопис, друкована праця, обсяг, тираж тощо)	Виконавець	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	2	3	4	5	6
1.	Розгляд і обговорення планів роботи циклової комісії, кабінетів, гуртків, робочих навчальних про-грам, та індивідуальних планів роботи на 2022 – 2023 н. р.	Протокол засідання ЦК	Небелюк М.С., члени ЦК	Вересень	
2.	Розгляд і обговорення графіків взаємного відвідування занять, роботи кабінетів, гуртків освітніх компонентів, проведення консультацій, відкритих занять, тижнів освітніх компонентів.	Протокол засідання ЦК	Небелюк М.С., члени ЦК	Вересень	
3.	Про організацію навчального процесу у 2022 – 2023 н. р., зміни і доповнення навчальних планів і програм	Матеріали виступу	Соловей О.Я., члени ЦК	Вересень	
4.	Про наукову і навчально-методичну роботу викладачів соціально-економічних освітніх компонентів згідно Наказу МОНУ від 08. 11. 2021 р. та завдання на 2022 – 2023 н. р.	Матеріали виступу	Бабиш М.Я., члени ЦК	Вересень	
5.	Про атестацію педагогічних працівників у 2022 – 2022 н. р.	Матеріали доповіді	Бабиш М.Я., члени ЦК	Жовтень	
6.	Доповідь «Проблема Квебеку в Канаді та особливості франко-канадського націоналізму»	Матеріали доповіді	Блонар М.В., члени ЦК	Жовтень	

7.	Доповідь «Глобальні проблеми сучасності та шляхи їх вирішення»	Матеріали доповіді	Валага І.С. члени ЦК	Листопад	
8.	Розгляд і обговорення методичної розробки «Українське питання» напередодні Другої світової війни»	Матеріали методичної розробки	Блонар М.В., члени ЦК	Листопад	
9.	Розгляд і обговорення методичної розробки «Хімічна безпека. Осередок хімічного враження. Забруднення навчального середовища хімічними речовинами. Насідки»	Матеріали методичної розробки	Ковальчук В.І. члени ЦК	Грудень	
10.	Розгляд і обговорення методичної розробки «Правова освіта як невід'ємна частина правового виховання, як основа формування правової свідомості і правової культури»	Матеріали методичної розробки	Мацько В.М члени ЦК	Грудень	
11.	Виконання ухвал попередніх засідань циклової комісії	Протокол засідання ЦК	Небелюк М.С., члени ЦК	Січень	
12.	Розгляд і обговорення методичної розробки «Роздрібненість Київської Русі. Галицько-Волинська держава»	Матеріали методичної розробки	Блонар М.В., члени ЦК	Січень	
13.	Розгляд і обговорення підсумків успішності та відвідування занять з освітніх компонентів циклу здобувачами освіти за перший семестр	Протокол засідання ЦК	Небелюк М.С., члени ЦК	Лютий	
14.	Доповідь «Змішане та дистанційне навчання при викладанні основ правознавства»	Матеріали доповіді	Мацько В.М члени ЦК	Лютий	
15.	Розгляд і обговорення	Матеріали	Валага І.С.,		

	методичної розробки «Практичний спосіб людського буття в природному та соціальному світі»	методичної розробки	члени ЦК	Березень	
16.	Доповідь «Вплив негативних факторів на здоров'я людей: комп'ютер, ноутбук, планшет, мобільний телефон».	Матеріали доповіді	Ковальчук В.І., члени ЦК	Березень	
17.	Аналіз роботи кабінетів, закріплених за цикловою комісією соціально- економічних освітніх компонентів	Протокол засідання ЦК	Небелюк М. С.,	Квітень	
18.	Розгляд і обговорення методичної розробки «Теоретико-правові основи розуміння державної території України»	Матеріали методичної розробки	Блонар М.В.,	Кві-тень	
19.	Реферат «Інформаційно-комунікаційна компетентність як засіб зворотнього зв'язку між викладачем та збобувачем освіти а також активізації взаємної комунікації здобувачів освіти всередині академічної групи»	Матеріали реферату	Мацько В.М., члени ЦК	Травень	
20.	Розгляд і обговорення методичної розробки лекційного заняття «Провідні держави світу в міжвоєнний період. Велика Британія»	Матеріали методичної розробки	Блонар М.В., члени ЦК	Травень	
21.	Методична розробка «Техногенні небезпеки та їх наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах»	Матеріали методичної розробки	Ковальчук В.І. члени ЦК	Червень	

22.	Звіти членів циклової комісії про виконання індивідуальних планів роботи та підготовку навчально-методичних матеріалів	Протокол засідання ЦК	Небелюк М.С. члени ЦК	Червень	
23.	Звіт голови циклової комісії за 2022 – 2023 н. р. Підведення підсумків роботи ЦК соціально-економічних освітніх компонентів за другий семестр.	Протокол засідання ЦК	Небелюк М.С. члени ЦК	Червень	
24.	Розгляд проекту плану роботи циклової комісії на 2023– 2024 навчальний рік	Протокол засідання ЦК	Небелюк М.С. члени ЦК	Червень	

6. НАУКОВА РОБОТА

№ п/п	Форма роботи	Підсумковий результат (рукопис, друкована праця, обсяг, тираж тощо)	Викона вець	Термін викона ння	Відмітка про викона ння
1	2	3	4	5	6
1.	Завершити роботу над науковою публікацією «Лікарі-мислителі та філософсько-медичні аспекти у контексті доби Відродження»	Друкована праця	Валага І. С.	Протягом року	
2.	А) розробити тестові завдання для підсумкового контролю знань із географії. б) завершити роботу над збірником контрольних питань і тестових завдань з культурології для здобувачів освіти другого курсу спеціальності «Сестринська справа».	Друкований матеріал Друкований матеріал	Блонар М. В.	Протягом I сем. Протягом II сем.	
3.	Завершити роботу над навчальним посібником «Основи правознавства (в таблицях і схемах)»	Друкована праця	Мацько В. М.	Протягом року	

4.	А) Завершити роботу над впорядкуванням курсу лекцій «Основи економічних теорій»; б) Завершити роботу над теоретичним курсом для підготовки здобувачів освіти других курсів до ЗНО з Історії України	Друкована праця Друковані тестові матеріали, матеріали у форматі DVD та мультимедіа	Небелюк М. С.	Протягом I сем. Протягом року	
5.	А) Розробка мультимедійної лекції «Вимоги охорони праці і техніки безпеки при роботі з електроприладами і апаратами, які працюють під тиском»; б) Завершити роботу над творенням навчально-методичного комплексу «Небезпеки в сучасному урбанізованому суспільстві»	Розробка матеріалу у DVD системі Друкована праця	Ковальчук В. І.	Протягом року Протягом I сем.	

7. ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА

№ п/п	Форма роботи	Підсумковий результат	Виконавець	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	2	3	4	5	6
1.	Робота куратора академічної групи	Матеріали виховної роботи	Мацько В. М.; Блонар М. В.	Протягом навчального року	
2.	Організація роботи кабінетів соціально-економічних освітніх компонентів	Поповнення навчально-методичної бази кабінетів	Небелюк М. С.; Блонар М.В; Члени циклової комісії	Протягом навчального року	

3.	Гурткова робота	Матеріали науково-пошукової роботи	Блонар М.В; Члени циклової комісії	Протягом навчального року	
4.	Участь в організації і проведенні загальних заходів коледжу	Програми, сценарії, кіно-фото матеріали та ін.	Члени циклової комісії	Протягом навчального року	
5.	Участь в організації і проведенні роботи обласного методичного об'єднання викладачів історії	Науково-методичні матеріали	Члени циклової комісії	Протягом навчального року	
6	Участь в організації і проведенні роботи обласного методичного об'єднання викладачів соціально-економічних освітніх компонентів	Науково-методичні матеріали	Члени циклової комісії	Протягом навчального року	
7.	Організація і проведення читацької конференції здобувачів освіти до Дня Соборності України, присвяченої 104-річниці Злуки УНР і ЗУНР.	Сценарій, реферативний матеріал	Члени циклової комісії	22. 01. 2023 р.	
8.	Організація і проведення в коледжі вечора «Не меркнуча слава героїв», присвяченого Дню Гідності і восьмій річниці революції Гідності.	програма вечора, кіно-фото матеріали	Члени циклової комісії	19.11 2022р.	
9.	Організувати і провести теоретичну конференцію здобувачів освіти «Герої не вмирають», присвячену подіям російсько-української війни	Програма конференції; збірник доповідей Здобувачів освіти	Небелюк М.С. Члени циклової комісії	20. 02. 2023 р.	

8. ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РІВНЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

№ п/п	Форма підвищення професійного рівня	Прізвище та ініціали працівника	Термін виконання	Відмітка про виконанн я
1	2	3	4	5
1.	А) участь у роботі циклової комісії викладачів соціально-економічних освітніх компонентів Бориславського медичного коледжу; б) участь у роботі обласного методичного об'єднання викладачів соціально-економічних освітніх компонентів.	Балага І. С.	згідно плану роботи згідно плану роботи	
	А) участь у роботі циклової комісії викладачів соціально-економічних дисциплін Бориславського медичного коледжу; в) участь у роботі обласного методичного об'єднання викладачів історії; г) участь у роботі обласного методичного об'єднання викладачів соціально-економічних освітніх компонентів	Небелюк М. С.	згідно плану роботи згідно плану роботи згідно плану роботи	
3.	А) участь у роботі циклової комісії викладачів соціально-економічних освітніх компонентів Бориславського медичного коледжу; б) участь у роботі обласного методичного об'єднання викладачів соціально-економічних освітніх компонентів	Мацько В. М.	згідно плану роботи згідно плану роботи	
4.	А) участь у роботі циклової комісії викладачів соціально-економічних	Ковальчук В. І.	згідно плану роботи	

	освітніх компонентів Бориславського медичного коледжу; в) участь у роботі обласного методичного об'єднання викладачів соціально-економічних освітніх компонентів		згідно плану роботи	
5.	А) участь у роботі циклової комісії викладачів соціально-економічних освітніх компонентів Бориславського медичного коледжу; в) участь у роботі обласного методичного об'єднання викладачів соціально-економічних освітніх компонентів	Блонар М. В.	згідно плану роботи згідно плану роботи	

9. ЗМІНИ ДО ПЛАНУ

Дата	Розділ	Назва змін та доповнень	Термін виконання
1	2	3	4
—	—	—	—

**10. ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ОСІБ,
ЯКІ ПЕРЕВІРЯЮТЬ РОБОТУ ЦИКЛОВОЇ КОМІСІЇ**

Дата	Зміст зауважень	Підпис
1	2	4

**11. ПРОТОКОЛИ
ЗАСІДАНЬ ЦИКЛОВОЇ КОМІСІЇ
у першому семестрі**

**ПРОТОКОЛ №1
засідання циклової комісії
соціально-економічних освітніх компонентів
від «29» серпня 2022 р.**

- 1. Розгляд і обговорення планів роботи циклової комісії, кабінетів, гуртків, робочих навчальних програм, та індивідуальних планів роботи на 2022 – 2023 н. р.**
- 2. Обговорення графіків відвідування занять, організації роботи кабінетів, предметних гуртків, проведення консультацій, відкритих занять, тижнів освітніх компонентів.**
- 3. Організація навчального процесу і введення нових навчальних планів і програм у навчальний процес.**
- 4. Про наукову і навчально-методичну роботу викладачів соціально-економічних освітніх компонентів згідно Наказу МОНУ від 08. 11. 2021 р. та завдання на 2022 – 2023 н. р.**

I. Слухали: **Небелюка М.С.** – голову циклової комісії, який виступив з питання планування роботи циклової комісії соціально-економічних освітніх компонентів на 2022 – 2023 навчальний рік. Ознайомив присутніх з проектом плану роботи ЦК, з плануванням роботи кабінету соціально-економічних дисциплін, з індивідуальним планом роботи на 2022 – 2023 н. р.

Виступили:

Блонар М. В. – викладач **Всесвітньої історії**, яка виступила з питання планування роботи кабінету історії України, історичного гуртка, з індивідуальним планом роботи на 2022 – 2023 н. р.;

Валага І.С. – викладач, який ознайомив присутніх з індивідуальним планом роботи на 2022 – 2023 н. р.;

Мацько В.М. – викладач **Основ права**, який ознайомив присутніх з індивідуальним планом роботи на 2022 – 2023 н. р.;

Ковальчук В. І. – викладач **ОБЖД**, який ознайомив присутніх з індивідуальним планом роботи на 2022 – 2023 н. р.

Ухвалили:

1. Інформацію **Небелюка М.С.** та виступаючих викладачів **Валаги І.С., Мацька В.М., Ковальчука В.І., Блонар М.В.** – взяти до відома;

2. Плани роботи циклової комісії соціально-економічних освітніх компонентів, історичного кабінету, кабінету соціально-економічних дисциплін, історичного гуртка, індивідуальні плани роботи викладачів **Небелюка М.С., Валаги І.С., Мацька В.М., Ковальчука В. І., Блонар М.В.** на 2022 – 2023 н. р. – схвалити і рекомендувати заступнику директора коледжу з навчальної роботи їх затвердити.

3. Рекомендувати директору коледжу затвердити робочі програми, освітньо-професійні програми, силабуси з предметів соціально-економічного циклу: Основи філософських знань, Економіка, Основи права та медичного права, Основи охорони праці та охорони праці в галузі. БЖД та ОП в галузі, Історія України, Всесвітня історія, Географія, Історія та культура України.

II. Слухали:

Небелюка М.С. – голову ЦК, який виступив з питання організації роботи кабінетів, історичного гуртка, проведення консультацій, відкритих занять, тижнів освітніх компонентів. Ознайомив присутніх з графіками взаємного відвідування занять членами циклової комісії, роботи кабінетів, історичного гуртка, проведення консультацій, відкритих занять, тижнів освітніх компонентів.

Ухвалили:

1. Інформацію **Небелюка М. С.** взяти до відома;
2. Графіки взаємного відвідування занять членами циклової комісії, роботи кабінетів історії України та соціально-економічних освітніх компонентів, історичного гуртка, проведення консультацій, відкритих занять, тижнів освітніх компонентів – затвердити.

III. Слухали:

Соловей О.Я. – заступника директора з навчальної роботи, яка виступила з питання організації навчального процесу і введення нових навчальних планів і програм у навчальний процес. Звернула увагу виконання вимог Стандартів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр галузі знань 22 Охорони здоров'я за спеціальністю 223 Медсестринство згідно Наказу МОНУ від 08.11.2021 р.; вказала на типові помилки і упущення при плануванні та організації навчально-виховної роботи викладачами коледжу.

Ухвалили:

1. Інформацію **Соловей О. Я.** взяти до відома;
2. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів спланувати навчально-виховну роботу у 2022 – 2023 н. р. згідно вимог навчальних планів і програм: в світлі Наказу МОНУ від 08.11.2021 р. до 01.09.2022 р.

IV. Слухали:

Бабич М.Я. – методиста коледжу, яка виступила з питання наукової і навчально-методичної роботи викладачів у 2022 – 2023 н. р. Виступаюча зазначила, що згідно Наказу МОНУ від 08.11.2021 р. вся наукова і навчально-методична робота викладачів соціально-економічних освітніх компонентів повинна спрямовуватися на формування у здобувачів освіти здатності реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність зберігати і примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку і здорового способу життя. Здатності використовувати знання у практичних ситуаціях.

Ухвалили:

1. Інформацію **Бабич М. Я.** взяти до відома;
2. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів:
 - 2.1. врахувати вимоги до наукової і навчально-методичної роботи викладачів соціально-економічних освітніх компонентів у 2022 – 2023 н. р. згідно Наказу МОНУ від 08.11.2021 р.;
 - 2.2. спланувати наукову і навчально-методичну роботу у 2022 – 2023 н. р. до 01.09.2022 р.

Голова циклової комісії: _____ **Михайло НЕБЕЛЮК**

ПРОТОКОЛ №2
засідання циклової комісії
соціально-економічних
освітніх компонентів
від « 25» жовтня 2022 р.

1. Реферат «Цивільне населення України в 1943 – 1944 рр.: постачання промтоварами»
2. Доповідь «Майбутнє як філософська проблема»
3. Різне

1. Слухали: Блонар М. В. – викладача Всесвітньої історії, яка виступила з рефератом «Цивільне населення України в 1943 – 1944 рр.: постачання промтоварами»

(Матеріали виступу додаються)

Виступили:

Небелюк М. С. – голова циклової комісії, який зазначив, що забезпечення промисловими товарами здійснювалося за принципом диференційованого постачання. Карткова система в 1941 – 1947 рр. на ці товари будувалася наступним чином. За промтоварними картками передбачався продаж певної кількості тканини, одягу, взуття, що було незручним для споживачів, зв'язувало їх можливості і негативно відбивалося на товарообігу. До того ж, держава на відміну від гарантованого постачання певними продуктами за продовольчими картками не могла за станом ресурсів гарантувати одночасний продаж всіх виробів за промтоварними картками. Тому при введенні перших промтоварних карток у липні 1941 року був обраний інший шлях. Така система давала можливість покупцеві купити будь-яку найбільш потрібну йому річ, яка була в магазинах, і разом з тим купувати більш дорогі або дешеві речі, в залежності від оплати праці.

Промтоварні картки мали наступну кількість купонів-одиниць. Для робітників та інженерно-технічних працівників – 125, для службовців – 100, для утриманців (включаючи дітей) і для тих, хто навчається, – 80. Так, купуючи пару чоловічого або жіночого взуття, покупець, оплачував її ціну, повинен здати 50 купонів-одиниць, а за пару дитячих сандалів або босоніжок – 20, за плаття жіноче шерстяне або шовкове – 60, вироби з бавовни – 40, для дівчат віку немовляти – 15, за пару панчіх або шкарпеток для дорослих – 5, для дітей – 3 купони тощо.

Картки на промтовари видавалися, зазвичай, на 6-9 місяців. До кінця війни їх отримували 60 млн. громадян. Продаж промтоварів мав певне стимулююче значення. В другій половині 1942 року було введено продаж робітникам підприємств ряду наркоматів взуття, готового взуття, бавовняних, шерстяних і шовкових тканин за ордерами. Практика продажу промтоварів за ордерами була потім розширена. В окремих галузях промисловості, особливо в період застосування додаткової робочої сили (заготівля торфу, заготівля і вивіз лісу), відбувався одноразовий продаж промислових товарів на певну суму або в певній кількості залежно від виконання плану виробництва.

Ковальчук В.І. – викладач ОБЖД, який доповнив виступаючих: нерідко в цехах заводів можна було бачити жінок і підлітків, одягнутих в старі робочі спецівки, піджаки і сорочки з плеча чоловіка, батька чи брата.

В ті далекі воєнні дні отримання талону відразу на костюм чи сукню, брезентових полуботинок, а тим більш шкіряних черевиків або жіночих туфель ставало радісною подією в бригаді, сім'ї, гуртожитку. Бувало і так, що хлопець чи дівчина отримували талон на відріз

чи взуття, а грошей викупити товар вчасно не було. Тоді товариші по бригаді або гуртожитку збирали скільки у кого є і давали в борг.

Продаж був нормованим і суворо фіксованим. Щоб придбати елементарний одяг, – пальто костюм, білизну, взуття та інше – потрібно було мати спеціальний ордер, який видавався адміністрацією підприємства. В даному ордері зазначалося назва підприємства, кому він виданий і на який вид продукції, дата видачі, і головне, даний документ був дійсний лише протягом 5 днів тобто, якщо робітник не мав фінансової змоги купити той чи інший товар у цей термін, ордер втрачав свою силу.

Ухвалили:

1. Інформацію **Блонар М. В., Небелюка М. С., Ковальчука В.І.** взяти до відома;
2. Рекомендувати викладачам соціально-економічних освітніх компонентів використовувати матеріали реферату «Цивільне населення України в 1943 – 1944 рр.: постачання промтоварами» у навчально-виховній роботі при викладанні соціально-економічних освітніх компонентів.

П. Слухали: Валагу І. С. – викладача основ філософії, який виступив з доповіддю «Майбутнє як філософська проблема»

(Матеріали доповіді додаються)

Виступили:

Мацько В. М. – викладач Правознавства, який зазначив, що Історична роль кожної наукової картини світу – створювати деякий ескіз, або гіпотетичний каркас дійсності, який накладає певні обмеження на характер можливих нових гіпотез для пояснення тих чи інших нових явищ. Подібно силовому полю, картина світу немов би направляє рух думки, організовує її в осмисленні дійсності. А так як кожна істинна картина світу сама опирається на попередні досягнення науки, будучи гранично широкою гіпотезою – екстраполяцією знань, то, організовуючи дослідження в певному напрямку, вона сприяє здійсненню цілеспрямованої перевірки самої себе – перевірки істинності прийнятої моделі дійсності. В процесі перевірки одні деталі картини світу підтверджуються і переходять в ранг достовірних знань, інші, навпаки, протирічать дійсності і відкидаються. Але, мабуть, і в науковій картині світу є своє незмінне ядро, що зберігається при заміні однієї картини іншою.

Наукова картина світу за визначенням принципово відрізняється від науки: наукове знання завжди є фрагментарним, проте в межах кожного фрагменту (опису частини дійсності) воно може бути достовірним (хоча б на довгий період часу). Наукова картина світу, навпаки, завжди цілісна, загальноохоплююча. Уже тому вона завжди є гіпотетичною, так як не ставить обмежень для правдивості ідей, з яких вона сама складається. А якщо б поставила, то перетворилася б в достовірне, але фрагментарне, обмежене знання (в науку).

Ковальчук В. І. – викладач БЖД, який звернув увагу присутніх на те, що у сучасному світі розвиток науки виробив ряд ідей, достатньо стійких, які в якості найбільш загальних принципів природи входять в кожную наступну, навіть радикально змінену картину світу. Такими є ідеї причинно-наслідкових зв'язків, детермінізму, принципу збереження енергії і т.д. Але вони тільки будівельний матеріал (подібно цеглинкам, які можуть бути використані по різному), не створюючи окремо і без певного внутрішнього зв'язку ніякої «картини».

Більш того, саме на рівні картини світу як принципового гіпотетичного осмислення дійсності, в умовах більш вільного польоту думки, можуть виникнути глибокі нові ідеї, прояв яких неможливий в ортодоксальній науці, обмеженій рамками доступного досвіду і загальноприйнятої поки що наукової картини світу.

Небелюк М. С. – викладач культурлогії зазначив, що картина світу, з одного боку, грає роль «форми», в відповідності з якою будуються наукові інтерпретації нового досвіду та спостережень, поки нові факти не «переллюються через край», вимагаючи створення нової форми. З іншої сторони, картина світу розкриває іноді зовсім несподівано навіть для її «архітекторів» нові далекі горизонти, куди направляється творча думка найбільш проникливих дослідників і де їм іноді вдається заглянути в далеке майбутнє: вловити риси дійсності, достовірність яких встановлюється через століття (наприклад, такими були дивовижні передбачення Бруно, Ламберта, Лапласа).

Наукова картина світу в кожному епоху показує ступінь наближення сучасної науки до відображення дійсності. З накопиченням знань, підвищенням точності спостережень та вимірювань можуть бути одержані підтвердження правильності тих чи інших деталей цієї моделі дійсності. Тоді вони, ставши точними знаннями, переходять з наукової картини світу (із ідейної надбудови) в галузь науки, поповнюючи запас достовірних наукових знань. Так, бувша спочатку, по суті моделлю Всесвіту, конкретна система світу Коперника (не принцип геліоцентризму, не ідея рухомості Землі, чи відкидання невагомості інших тіл, – що було геніальною догадкою про істинні риси світу), з часом уточнена і більш обґрунтована, перейшла в своїй головній, планетарній частині в розряд достовірних об'єктивних знань – точну теорію будови сонячної системи. Проте інші її деталі (абсолютне значення принципу «геліоцентризму», сфера нерухомих зірок) були відкинуті уже Дж. Бруно, який, по суті, почав створення нової астрономічної картини світу.

Ухвалили:

1. Інформацію **Валаги І.С.** та виступаючих **Мацька В.М., Ковальчука В.І., Небелюка М.С.**, – взяти до відома;
2. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів:
 - 2.1. на заняттях проводити роботу з ознайомлення здобувачів освіти з сучасними глобальними проблемами та шляхами їх вирішення;
 - 2.2. використовувати матеріали доповіді «**Майбутнє як філософська проблема**» у навчально-виховній роботі із здобувачами освіти.

ІІІ. Різне

Слухали: Мацька В.М. – викладач **Правознавства**, який ознайомив присутніх з підготовленими навчально-методичними матеріалами «Основи правознавства (в таблицях і схемах)»

Виступили:

Валага І. С. – викладач **Соціології** – зазначив, що матеріали посібника «Основи правознавства (в таблицях і схемах)» ілюструють основні галузі права з урахування компетентнісного підходу до формування фахівця-медика.

Враховуючи те, що таблиці посібника в основному містять теоретичний лекційний матеріал, основним завданням їх є самостійна робота студента щодо закріплення (засвоєння, усвідомлення) матеріалу. Саме цим даний посібник є дуже актуальний.

У навчальному посібнику подаються лише загальні положення – оптимально необхідний рівень знань; для більш детального проблемно-наукового підходу подано перелік нормативно-правових першоджерел та навчальна література.

Сформовані таблиці і схеми стануть фундаментом для аналітичного правового мислення, розуміння системності права та направлені на практичне застосування в повсякденному суспільно-політичному житті.

Ковальчук В. І. – викладач **БЖД** – підкреслив, що сьогодні, коли в країні відбувається «перезавантаження» політичної, правової та економічної системи, коли кинуто виклик суверенності країни та її територіальній цілісності, вкрай необхідним стає діяльність, направлена на формування правової освіти, правової культури та правової свідомості.

Освітнянський процес кожного закладу освіти не може оминати таких необхідних завдань як формування політично свідомого громадянина, правово обізнаної в суспільному житті особистості, яка не лише знає свої права, але й може їх захистити, знає свої обов'язки й свідомо їх дотримується. Окремим завданням кожного коледжу чи ЗВО III – IV рівнів акредитації є формування компетентного фахівця. На вирішення цих завдань спрямований даний посібник.

Важливою є орієнтація здобувача освіти на логічне усвідомлення питань, що вивчаються дисципліною «Основи правознавства», охоплення різних видів пам'яті студента, а також звернення уваги на різні психологічні особливості засвоєння студентами знань, бо в час комп'ютерних технологій студент прагне зрозуміти максимально інформацію при мінімальних затратах часу та зусиль. Саме на вирішення цих завдань навчальний посібник складений в таблицях і схемах.

В цілому посібник охоплює всі теми навчальної програми як лекційні, так і галузь екологічного права, направлену на самостійне вивчення. Матеріал викладається з урахуванням досягнень сучасного рівня розвитку вітчизняного правознавства, а також стану нормативно-правової бази на час написання навчального посібника.

Ухвалили:

1. Інформацію **Мацька В. М.** та виступаючих викладачів **Валаги І. С.** і **Ковальчука В. І.** – взяти до відома;
2. Навчально-методичний посібник «Основи правознавства (в таблицях і схемах)» викладача **Мацька В. М.** підготовлений на високому науково-методичному рівні і охоплює всі теми навчальної програми.
3. Рекомендувати викладачу права **Мацьку В.М.** використовувати навчально-методичний посібник «Основи правознавства (в таблицях і схемах)» у навчально виховній роботі.

IV. Слухали: Небелюка М.С. – викладача історії України, який ознайомив присутніх з навчально-методичним посібником «Історія України (Курс лекцій)».

Виступили: Бабич М. Я. – методист коледжу, яка підкреслила, що у запропонованому навчально-методичному посібнику викладання історії України поєднане висвітленням питань становлення і розвитку лікування і медицини українців з прадавніх часів до сучасності, досягненнями кожної нової епохи у сфері медицини в контексті поступального розвитку духовної культури українського народу, показано взаємодію і єдність національних та інтернаціональних чинників у формуванні медичної науки і практики. Автор ставить за мету ознайомити з досягненнями української медицини, вкладом українських медиків у розвиток світової медичної науки і практики.

Навчально-методичний посібник «**Історія України (Курс лекцій)**» буде корисним для здобувачів освіти коледжу при вивченні теоретичного навчального матеріалу, узагальненні та систематизації знань, підготовці до семінарських занять та самостійній позааудиторній роботі з предмету «Історія та культура України»

Ухвалили:

1. Інформацію **Небелюка М. С.** та **Бабич М. Я.** – взяти до відома;
2. Навчально-методичний посібник «**Історія України (Курс лекцій)**» викладача **Небелюка М.С.** підготовлений на високому науково-методичному рівні і охоплює теми навчальної програми.
3. Рекомендувати викладачу **Небелюку М. С.** використовувати навчально-методичний посібник «**Історія України (Курс лекцій)**» у навчально виховній роботі із здобувачами освіти.

Виступили:

Валага І. С. – викладач соціології, який ознайомив присутніх з підготовленими тестовими завданнями для ККР з соціології у кількості 30 варіантів та еталонами відповідей до них.

Небелюк М. С. – викладач історії України, який ознайомив присутніх з підготовленими тестовими завданнями для ККР з історії України у кількості 30 варіантів та еталонами відповідей до них.

(Матеріали тестових завдань додаються)

Ухвалили:

1. Тестові завдання для проведення ККР з соціології та історії України і еталони відповідей до них, підготовлені викладачами Валагою І.С. і Небелюком М.С. відповідають вимогам і охоплюють усі теми навчальних програм зазначених навчальних предметів.

2. Рекомендувати дирекції Бориславського медичного коледжу підготовлені тестові завдання для ККР з історії України і соціології, підготовлені викладачами Валагою І.С. і Небелюком М.С. – затвердити.

Голова циклової комісії: _____ Михайло НЕБЕЛЮК

ПРОТОКОЛ №3
засідання циклової комісії
соціально-економічних
освітніх компонентів
від «25» листопада 2022р.

1. Доповідь «Освіта в таборах полонених та інтернованих вояків-українців у Європі (1914 – 1923 рр.)»
2. Реферат «Актуальні проблеми сучасної філософії та науки: виклики сьогодення»
3. Різне

І. Слухали: Блонар М.В. – викладача Всесвітньої історії, яка виступила з доповіддю «Освіта в таборах полонених та інтернованих вояків-українців у Європі (1914 – 1923 рр.)»

(Матеріали доповіді додаються)

Виступили: Мацько В.М. – викладач Основ правознавства, доповнив виступаючи, що спільні зусилля членів СВУ, табірних просвітніх відділів і активу з числа полонених при всебічному сприянні військових й неурядових установ Центральних держав спричинилися до того, що у свідомості полонених українців відбулися кардинальні зміни, які уможливили появу в їх середовищі справжніх патріотів, готових зі зброєю взяти участь у збройній боротьбі за волю та незалежність своєї Батьківщини.

Ліквідація царату на московщині, капітуляція країн четвертого союзу та розпад Австро-Угорської імперії восени 1918 р. призвели до кардинальних суспільно-політичних зрушень у Центральній та Східній Європі та уможливили здобуття незалежності для цілої низки країн, до числа яких належала й Україна.

У цей час захист прав полонених та інтернованих вояків-українців та опікування їх потребами перебрали на себе українські дипломатичні представництва та військово-санітарні місії, що були акредитовані у кількох європейських країнах. Їх діяльність уможливила

здійснити репатріацію десятків тисяч полонених, а також у значній мірі поліпшити умови перебування українців, які продовжували залишатися у таборах різних країн Європи. Як і раніше – в центрі уваги українських репатріаційних місій було налагодження роботи різних просвітницьких осередків, в яких полонені мали можливість підвищити рівень своєї освіти, набутої під час полону в школах грамоти. Разом із тим, місії надавали військовикам необхідну лікарську та гуманітарну допомогу, утримуючи для цього цілу низку спеціальних приймально-розподільчих пунктів (станції), в яких також діяли різні освітні курси.

Ковальчук В. І. – викладач ОБЖД, який наголосив на тому, що, використовуючи об'єктивну зацікавленість Центральних держав у послабленні військової могутності Російської імперії, СВУ зуміла отримати значні фінансові кошти для проведення широкої видавничої та агітаційно-пропагандистської кампанії в Європі, а крім того здійснити у кінці 1914 – 1915 рр. українізацію кількох таборів (Фрайштадт, Раштат, Вецляр і Зальцведель) полонених зі складу царської армії.

Джерелом культурно-освітньої та національно-патріотичної роботи серед полонених українців у таборах Німеччини та Австро-Угорщини стала високоідейна й патріотично налаштована українська інтелігенція переважно з Галичини і Буковини (В. Сімович, Р. Домбчевський, В. Пачовський, О. Безпалко, С. і Р. Смаль-Стоцькі, О. Терлецький та ін.), загартована в суспільно-політичній роботі, з великим педагогічним стажем.

Всі вони увійшли до складу просвітніх відділів СВУ, головною функцією яких стало налагодження освітньої та національно-патріотичної роботи у середовищі полонених українців. Заходами цих відділів до кінця 1915 р. у таборах була створена ціла низка товариств та гуртків (просвітніх, культурно-мистецьких, видавничих, кооперативних та ін.), які згуртували у своєму складі значну кількість полонених українців.

Небелюк М. С. – викладач культурології підкреслив, що особливо актуальною справою для полонених було створення початкових шкіл, бо переважна більшість таборян не вміла читати й писати. Тому з самого початку СВУ подбала і про надходження книжок до табірних бібліотек; про шкільні підручники й прилади, географічні карти, діапозитиви, театральні костюми й декорації, музичні інструменти. Крім того, СВУ поширює свою діяльність і на багатонаціональні табори полонених царської армії, які стали своєрідним джерелом для поповнення свідомими українцями згадуваних таборів. З цією метою Спілка активно розповсюджувала у таборах українські книжки, організовує школи грамоти та бібліотеки, засновує народні хори і театри, влаштовує різні курси та виклади тощо.

Метою цих заходів було морально підготувати загал полонених українців до активної участі у національно-визвольній боротьбі, виховати серед полонених людей, здібних до самостійної громадської і культурної діяльності, а також підняти загальний культурний рівень широкої маси полонених українців шляхом навчання їх грамоті та поширення відомостей з української історії, географії, літератури.

Аналогічні заходи у таборах військовополонених російської армії проводилися і у 1917р., причому його співробітники значно активізували свою діяльність у цьому напрямку. У кінці 1916 – на початку 1917 рр. в українізованих таборах було проведено організаційну реформу, після чого до самостійного ведення полонених українців перейшли численні культурно-просвітні, видавничі та економічні організації у таборах; які брали активну участь у благодійницькій діяльності, підтримуючи, зокрема, своїми коштами українське шкільництво на окупованих волинських землях.

Спільні зусилля членів СВУ, табірних просвітніх відділів і активу з числа полонених при всебічному сприянні військових й неурядових установ Центральних держав спричинилися до того, що у свідомості полонених українців відбулися кардинальні зміни, які уможливили появу в їх середовищі справжніх патріотів, готових зі зброєю взяти участь у збройній боротьбі за волю та незалежність своєї Батьківщини.

Ліквідація царату в Росії, капітуляція країн Четвертого союзу та розпад Австро-Угорської імперії восени 1918 р. призвели до кардинальних суспільно-політичних зрушень у

Центральній та Східній Європі та уможливили здобуття незалежності для цілої низки країн, до числа яких належала й Україна.

У цей час захист прав полонених та інтернованих вояків-українців та опікування їх потребами перебрали на себе українські дипломатичні представництва та військово-санітарні місії, що були акредитовані у кількох європейських країнах. Їх діяльність уможливила здійснити репатріацію десятків тисяч полонених, а також у значній мірі поліпшити умови перебування українців, які продовжували залишатися у таборах різних країн Європи. Як і раніше – в центрі уваги українських репатріаційних місій було налагодження роботи різних просвітницьких осередків, в яких полонені мали можливість підвищити рівень своєї освіти, набутої під час полону в школах грамоти. Разом із тим, місії надавали військовикам необхідну лікарську та гуманітарну допомогу, утримуючи для цього цілу низку спеціальних приймально-розподільчих пунктів (станцій), в яких також діяли різні освітні курси.

Ухвалили:

1. Інформацію **Блонар М. В., Мацька В. М., Ковальчука В. І., Небелюка М. С.** взяти до відома;

2. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів у навчально виховній роботі із здобувачами освіти активізувати роботу з національно-патріотичного виховання; використовувати матеріали доповіді **«Освіта в таборах полонених та інтернованих вояків-українців у Європі (1914 – 1923 рр.)»**.

ІІ. Слухали: Валагу І.С. – викладача основ філософії, який виступив з рефератом **«Актуальні проблеми сучасної філософії та науки: виклики сьогодення»**

(Матеріали методичної розробки додаються)

Виступили: Небелюк М.С. – викладач культурології, який зазначив що глобальними викликами і загрозами, які тяжіють над сучасним людством і впливають на міжнародне співжиття є екологія, зростання прірви між багатими і бідними, штучний інтелект і його вплив на світ тощо. Прологоменами філософської рефлексії, або сучасного розуму є численні спокуси або фантоми людського мислення, що можуть ставати на заваді чіткого розуміння філософської проблематики сучасного цивілізованого світу, зокрема: метафізична (рухаючись всупереч всім перешкодам, керуючись Богом, Божими істинами); нігілістична (яка є начебто в позірній опозиції до метафізичної – людська зарозумілість, або інтелектуальна зверхність); вузький, або звужений, антропоцентризм (вербальна безвідповідальність щодо ідеї творчості задля самої творчості, що формує феномен гріха майстерності); повсякдення (феномени неусвідомленого розуму, перестрашеного розуму, поневоленого розуму тощо). З огляду на численні виклики сьогодення та віяла мисленнєвих фантомів-спокус і актуальною є проблема формування нового типу розуму, або філософії, нової мисленнєвої парадигматики.

Для накреслення обрисів новітньої філософської рефлексії необхідний глибокий ретроспективний аналіз специфіки картезіанської парадигми мислення, що панує у сучасній інтелектуальній свідомості (у шкільному та університетському способах репрезентації знань і вмінь), а також провідних аспектів сучасних філософсько-концептуальних пошуків, в основі яких насамперед перебуває прагнення знайти адекватну для людської натури і природи як такої «основу для сталого розвитку і порозуміння між різними народами і культурами» (Засоби вселюдського порозуміння закладено в розмислово-аналітичних можливостях та інтелектуальних пропозиціях філософської семіотики, «філософії втіленого розуму», когнітивістики та нейробіологічних досліджень); концепти логоцентризму, знакової природи світу і людського мислення, світу як семіозису, людської самості та спільного досвіду, віртуальності і реальності людських знань, універсалізму феномену людської мови, її філософської значущості у цивілізаційному поступі, а також розмаїтими аналітичними

роздумами над хибними і незаперечними, справжніми знаннями, зачищуючи «помилки», огріхи світоглядних уподобань сучасної людини.

Мацько В. М. – викладач основ права – звернув увагу на те, що сучасні вчені-філософи, спираючись на мудрий досвід минулого, докладають чимало зусиль для пошуку оптимальних шляхів виходу із складних ситуацій, формування нових поглядів на майбутнє світової цивілізації, артикуляції реальних контурів майбутньої нової України як розвинутої і процвітаючої країни світу, – відзначив Валентин Васильович. – Не дивлячись на те, що деякі філософи та вчені ХХ століття, такі зокрема, як Шпенглер, Тойнбі, Фукуяма пророчили надзвичайно похмуре майбутнє нинішній цивілізації, наголошуючи, що супер технократичне навантаження сучасного світу може мати серйозні негативні наслідки для духовного і екологічного клімату нашої планети, тим не менш, завжди є надія, що запанує зрештою здоровий глузд, що науково-філософське товариство вчених знайде ключі для подолання глобальної кризи й тих викликів, які характеризують непрості соціальні процеси сьогодення.

Ухвалили:

1. Інформацію **Валаги І.С., Небелюка М.С., Мацька В.М.** взяти до відома;
2. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів у навчально-виховній роботі із здобувачами освіти використовувати матеріали методичної розробки **«Актуальні проблеми сучасної філософії та науки: виклики сьогодення»**

Голова циклової комісії: _____ Михайло НЕБЕЛЮК

ПРОТОКОЛ №4
засідання циклової комісії
соціально-економічних
освітніх компонентів
від «23» грудня 2022 р.

1. Реферат **«Алгоритм організаційних заходів захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій»**
2. Розгляд і обговорення методичної розробки **«Розкриття поняття геноциду як злочину проти безпеки людства»**
3. Різне

І. Слухали: Ковальчука В. І. – викладача ОБЖД, який виступив з рефератом «Алгоритм організаційних заходів захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій»
(Матеріали реферату додаються)

Виступили: Мацько В.М. – викладач основ правознавства, який зазначив, що кураторам академічних груп необхідно провести роботу зі здобувачами освіти з інформування про значення в умовах сучасних ризиків тривожної валізи: це міцний і зручний рюкзак від 25 літрів і більше, що містить необхідний індивідуальний мінімум одягу, предметів гігієни, медикаментів, інструментів, засобів індивідуального захисту та продуктів харчування. Всі речі повинні бути новими (періодично поновлюваними) і не використовуватись у повсякденному житті. Екстрена валіза призначена для максимально швидкої евакуації із зони надзвичайної події – землетрусу, повені, пожежі, у разі загостреної криміногенної обстановки, епіцентру військових дій і т.д. Вантаж рюкзачка треба укласти

рівномірно. Добре мати рюкзак з «підвалом» (нижнім клапаном). Рюкзак рекомендується наповнити наступним:

- копії важливих документів в поліетиленовій упаковці. Заздалегідь зробіть копії всіх важливих документів – паспорта, автомобільних прав, документів на нерухомість, автомобіль і т.д. Документи треба укладати так, щоб у разі необхідності їх можна було швидко дістати. У деяких джерелах рекомендують серед документів тримати кілька фотографій рідних і близьких;

- кредитні картки та готівку. Нехай у вас буде невеликий запас грошей;

- дублікати ключів від будинку і машини;

- карту місцевості, а також інформацію про спосіб зв'язку і умовлене місце зустрічі вашої родини;

- засоби зв'язку та інформації (невеликий радіоприймач з можливістю прийому в УКХ і БМ діапазоні) та елементи живлення до радіоприймача (якщо потрібні);

- ліхтарик (краще кілька) і запасні елементи живлення до нього, сірники (бажано туристичні), запальничку, свічки;

- компас, годинник (перевагу віддавайте водонепроникним);

- багатофункціональний інструмент, що включає лезо ножа, шило, пилку, викрутку, ножиці тощо;

- ніж, сокиру, сигнальні засоби (свисток, фальшфейер і т.д.);

- декілька пакетів для сміття об'ємом 120 літрів. Може замінити намет або тент, якщо розрізати;

- рулон широкого скотчу;

- упаковку презервативів. Презерватив, за необхідності, може використовуватись для захисту від вологи сірників та запальничок, у якості джгута для зупинки кровотечі, надійного закупорювання ємкостей від комах та піску, перенесення води;

- шнур синтетичний 4 – 5 мм, приблизно 20 м;

- блокнот і олівець;

- нитки та голки;

- аптечку першої допомоги, до якої обов'язково повинні входити: бинти, лейкопластир, вата, йод, активоване вугілля (інтоксикація), парацетамол (жарознижувальний), пенталгін (знеболююче), супрастин (алергія), имодиум (діарея), фталазол (шлункова інфекція), альбуцид (краплі для очей), жгут, шприци тощо; ліки що ви приймаєте (мінімум на тиждень) з описом способу застосування та дози; рецепти; прізвища та мобільні телефони ваших лікарів (слідкуйте за терміном придатності ліків);

- одяг: комплект нижньої білизни (2 пари), шкарпетки бавовняні (2 пари) і вовняні, запасні штани, сорочку або кофту, плащ-дошовик, в'язану шапочку, рукавички, шарф (може знадобитися в найнесподіваніших ситуаціях), зручне, надійне взуття;

- мініпалатку, поліуретановий килимок, спальник (якщо дозволяє місце);

- засоби гігієни: зубну щітку і зубну пасту, невеликий шматок мила, рушник (є такі в упаковці пресовані), туалетний папір, кілька упаковок одноразових сухих та вологих серветок, кілька носових хусток, засоби інтимної гігієни, бритву, манікюрний набір;

- приналежності для дітей (якщо необхідні);

- посуд (краще металевий): казанок, флягу, ложку, кружку;

- запас їжі на кілька днів – все, що можна їсти без попередньої обробки і не займає багато місця, довго зберігається (не швидкопсувні), наприклад: висококалорійні солодоші (чорний шоколад (з горіхами), жменю льодяників), набір продуктів (тушонка, галети, суп-пакети, м'ясні та рибні консерви), якщо дозволяє місце – крупа перлова, гречана, рис довгозерний, макарони, вермішель, сухі овочеві напівфабрикати, горілка, спирт питний;

- запас питної води на 1 – 2 дні, який треба періодично оновлювати (вода не повинна бути застоюною).

У літніх людей, інвалідів та дітей є особливі потреби. За необхідності, цей список доповнюється і коригується. Із практики, загальна вага «Екстреної валізи» не повинна перевищувати 50 кілограмів.

Валага І. С. – викладач основ економічних теорій звернув увагу на правила поведінки в умовах надзвичайної ситуації воєнного характеру, за яких необхідно:

- зберігати особистий спокій, не реагувати на провокації;
- не сповіщати про свої майбутні дії (плани) малознайомих людей, а також знайомих з ненадійною репутацією;
- завжди мати при собі документ (паспорт), що засвідчує особу, відомості про групу крові свою та близьких родичів, можливі проблеми зі здоров'ям (алергію на медичні препарати тощо);
- знати місце розташування захисних споруд цивільної оборони поблизу місця проживання, роботи, у місцях частого відвідування (магазини, базар, дорога до роботи, медичні заклади тощо). Без необхідності намагатися якнайменше знаходитись поза місцем проживання, роботи та у малознайомих місцях;
- при виході із приміщень, пересуванні сходами багатоповерхівок або до споруди цивільної оборони (сховища) дотримуватись правила правої руки (як при русі автомобільного транспорту) з метою уникнення тисняви. Пропускати вперед та надавати допомогу жінкам, дітям, літнім людям та інвалідам, що значно скоротить терміни зайняття укриття;
- уникати місць скупчення людей;
- не вступати у суперечки з незнайомими людьми, уникати можливих провокацій;
- у разі отримання будь-якої інформації від органів державної влади про можливу небезпеку або заходи щодо підвищення безпеки передати її іншим людям (за місцем проживання, роботи тощо);
- при появі озброєних людей, військової техніки, заворушень негайно покинути цей район;
- посилити увагу і за можливості також залишити цей район у разі появи засобів масової інформації сторони-агресора;
- про людей, які не орієнтуються на місцевості, розмовляють з акцентом, мають нехарактерну зовнішність, здійснюють протиправні і провокативні дії, здійснюють незрозумілу роботу, тощо, – негайно поінформувати органи правопорядку, місцеву владу, військових;
- у разі потрапляння в зону обстрілу – сховатись у найближчу захисну споруду цивільної оборони, сховище (укриття). У разі відсутності пристосованих сховищ, для укриття використовувати нерівності рельєфу (канави, окопи, заглиблення від вибухів тощо). У разі раптового обстрілу та відсутності поблизу споруд цивільного захисту, сховища і укриття – ляжте на землю головою в бік, протилежний вибухам. Голову слід прикрити руками (за наявності для прикриття голови використовувати валізу або інші речі). Не виходьте з укриття до кінця обстрілу;
- надавати першу допомогу іншим людям у разі їх поранення. Визвати швидку допомогу, представників ДСНС України, органів правопорядку, за необхідності – військових;
- у разі, якщо ви стали свідком поранення або смерті людей, протиправних до них дій (арешт, викрадення, побиття тощо), слід постаратися з'ясувати та зберегти якнайбільше інформації про них та обставини події для надання допомоги, пошуку, встановлення особи тощо. Необхідно пам'ятати, що ви самі або близькі вам люди, також можуть опинитись у скрутному становищі і будуть потребувати допомоги.

Ухвалили:

1. Інформацію Ковальчука В. І. Мацька В.М., Валаги І.С., взяти до відома;

2. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів:

2.1. на заняттях і в позаурочній роботі формувати у здобувачів освіти здоровий спосіб життя, бережне ставлення до власного здоров'я та здоров'я ближніх, дотримання правил техніки безпеки, та правил поведінки в екстремальних обставинах;

2.2. використовувати у навчально-виховній роботі із здобувачами освіти матеріали реферату **«Алгоритм організаційних заходів захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій»**

II. Слухали: Мацька В.М. – викладача основ правознавства, який виступив з методичною розробкою «Розкриття поняття геноциду як злочину проти людства»
(Методична розробка додається)

Виступили:

Блонар М. В. – викладач всесвітньої історії, яка зазначила, що геноцид несе суспільну небезпеку та вважається найтяжчим злочином проти людства та людяності. Він беззаперечно, вважається **«Злочином злочинів»** – це не метафора, а офіційне визначення геноциду. Саме його намір – знищити національну, етнічну, релігійну або расову групу як таку – підносить його на вершину піраміди злочинів.

Саме стосовно цих чотирьох груп дійшли компромісу договірні сторони, коли обговорювали текст Конвенції про геноцид. Сам Рафаель Лемкін намагався розширити перелік і занести до нього також політичні й соціальні групи тощо, проте консенсусу не досягли. Заперечував, звісно, Радянський Союз, а інші країни лише підтримували складні дискусії.

Отже, геноцид – злочин проти людства, адже від зникнення однієї групи населення людство збідніє. До речі, геноцид може бути вчинений і в мирний, і у воєнний час. Менш тяжким він через війну не стає.

Чи є геноцид злочином проти людяності? – Ні. Crime against humanity – це злочин з іншим складом; він не спрямований проти груп.

Злочини проти людяності – грубі порушення прав людини, які відбуваються відповідно до політики держави в межах систематичних нападів на цивільних осіб.

Валага І.С. – викладач основ економічних теорій, який звернув увагу присутніх на **злочини тотожні геноциду, але не вважаються ним.** Подібними до геноциду є **масові винищення (extermination).** Це один зі злочинів проти людяності, що не має на меті винищити певну групу. Цим він і відрізняється від геноциду.

І тут ми підходимо до важливого моменту. **Для встановлення факту геноциду** найважливіше – засвідчити, що мав місце намір (мета) знищити групу – цілком або частково. Очевидно, що **Гітлер і нацисти** під час Голокосту мали намір знищити всіх євреїв – тобто етнічну групу як таку. **Сталін** під час Голодомору в Україні, навпаки, подібної мети (знищити всю українську національну групу) не мав. Ніякого гуманізму, – просто група була надто чисельна, 40 мільйонів. Тож за часів Сталіна морили голодом селян, які становили питому частину української нації. Поза сумнівами, і Холокост, і Голодомор – геноциди.

Важливо, що **масовість не обов'язково є ознакою геноциду.** Це неодноразово підкреслювали трибунали ad hoc та Міжнародний кримінальний суд. Для встановлення факту геноциду не має значення масовість – це може бути **кілька тисяч людей**, як у Сребрениці 13 – 22 липня 1995 року, коли метою злочину було знищити релігійну групу боснійських мусульман (наприкінці лютого 2007 року різанину в Сребрениці визнали геноцидом Міжнародний суд та Югославський трибунал).

Голокост і Голодомор винищили **мільйони** жертв. Та навіть якщо внаслідок цього було б знищено не таку велику кількість людей, це однаково був би геноцид. Отже, геноцид і масове винищення – різні злочини, проте часто їх плутають.

Етнічні чистки (ethnic cleansing) також часом ототожнюють з геноцидом. Відповідно до Статуту Міжнародного кримінального суду вони також входять до переліку злочинів проти людяності. Етнічне чищення може бути супутнім компонентом іншого злочину. Але геноцидом воно не є доти, доки не підтверджено наміру знищити одну з чотирьох груп, про які йшлося вище.

Небелюк М. С. – викладач культурології звернув увагу на те, чому світова спільнота обережно вживає термін «геноцид» щодо злочинів, які вчиняють російські окупанти стосовно українського мирного населення?

Міжнародна спільнота загалом обережна з вживанням терміна «геноцид»: судових рішень з приводу геноциду було не так багато в історії. Проте на сьогодні є багато розслідуваних злочинів, де фігурують звинувачення в геноциді. **Це пов'язано з важкістю підтвердження** наміру знищити групу. До початку Міжнародного кримінального суду (далі – МКС), Руандійський та Югославський суди вважали, що, для засвідчення злочину, намір вчинити геноцид має бути зафіксований письмово, до того ж у документі має бути чітка вказівка на те, що треба знищити певну групу.

Проте, як ми розуміємо, злочинці, які планують, керують, чинять геноцид не такі наївні, щоб чітко фіксувати свою мету в документах. Адже навіть Гітлер, мета якого знищити євреїв була очевидна, намагався завуалювати свої наміри. Він використовував зворот «final solution of Jewish issue», **остаточне вирішення єврейського питання**. Звісно, Сталін у жодному документі не зазначав, що його мета – знищити українців як націю. Але Руандійський, Югославський Трибунали, МКС розвинули поняття геноцид і зазначили в рішеннях, **що намір знищення групи не обов'язково має бути зафіксований** документально чи в промовах. Він може бути виведений з фактів та обставин, а також наслідків. У тих справах суди й трибунали демонструють факти, на підставі яких можна буде стверджувати про намір знищити групу.

У цьому контексті навіть горезвісна стаття провладного російського ресурсу **РІА Новості** із закликами стерти українську націю з лиця землі є констатацією наміру. Проте є й інші докази. За 2 дні до повномасштабного вторгнення путін виступив з промовою, в якій заперечував, що українська держава має право на існування; стверджував, що українська культура, мова – це частина російської культури, мови. А ще до того він говорив, що української нації не існує, що її штучно створили. Ці ж постулати повторювали медведєв та інші посіпаки.

Представники Human Rights Watch заявили: ідеться про потенційний злочин проти людяності, та уточнили, що називати подію геноцидом «надто рано». Тут теж річ суто в термінології – за процедурою, спершу треба засвідчити, що існує намір знищити групу. Отже, **має бути проведене відповідне розслідування**.

Слідча група Міжнародного кримінального суду вже працює в Україні щодо збирання доказів. Очевидно, що ці докази свідчитимуть не тільки про воєнні злочини, а й злочини проти людяності. Геноцид тяжче і довше підтверджувати. Але докази намірів учинити геноцид також, я впевнена, знайдуть. Крім того, ВР України вже зареєструвала постанову про вчинення російською федерацією геноциду проти української нації. І я впевнена, що МКС чи спеціальний трибунал розглядатимуть звинувачення в геноциді.

Ухвалили:

1. Інформацію **Мацька В.М., Валаги І.С., Небелюка М.С.**, взяти до відома;
2. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів:
 - 2.1. на заняттях і в позаурочній роботі формувати у здобувачів освіти толерантне, бережне ставлення до своїх ровесників і здобувачів освіти молодших курсів, нетерпимість до насильства, грубості у взаєминах в середовищі здобувачів освіти і з викладачами;

2.2. у навчально-виховній роботі із здобувачами освіти використовувати матеріали методичної розробки «Розкриття поняття геноциду як злочину проти безпеки людства»

Голова циклової комісії: _____ Михайло НЕБЕЛЮК

ПРОТОКОЛ №5
засідання циклової комісії
соціально-економічних
освітніх компонентів
від «24» січня 2023 р.

- 1. Виконання ухвал попередніх засідань циклової комісії.**
- 2. Розгляд і обговорення методичної розробки «Утвердження суверенітету України»**
- 3. Підведення підсумків роботи ЦК за перший семестр.**

I. Слухали:

Небелюка М.С. – голову циклової комісії, який виступив з аналізом виконання ухвал попередніх засідань циклової комісії та про виконання власного індивідуального плану науково-методичної роботи у першому семестрі 2022 – 2023 навчального року.

(Матеріали аналізу виконання ухвал попередніх засідань циклової комісії додаються)

Виступили:

члени циклової комісії Валага І.С., Мацько В.М., Ковальчук В.І, Блонар М.В., які доповіли про виконання індивідуальних планів наукової і науково-методичної роботи у першому семестрі 2022 – 2023 навчального року.

Ухвалили:

- 1. Ухвали попередніх засідань циклової комісії – виконані.**
- 2. Індивідуальні плани наукової і науково-методичної роботи у першому семестрі 2022 – 2023 навчального року викладачами Валагою І. С., Мацьком В. М., Ковальчуком В. І., Блонар М. В., Небелюком М. С. – виконані.**

II. Слухали:

Блонар М.В. – викладач **всесвітньої історії**, яка виступила з методичною розробкою **«Утвердження суверенітету України»**

(Методична розробка додається)

Виступили:

Валага І.С. – викладач **соціології**, який наголосив на тому, що впродовж 31 років поспіль 24 серпня Україна відзначає День Незалежності. Це одне з «молодих» свят в українському календарі, яке постало після прийняття Акту проголошення незалежності України у 1991 році. Передував цим подіям буремний шлях в історії розвитку української державності.

15 травня 1990 року відбулося перше засідання Верховної Ради УРСР 12-го скликання, яке пізніше стало іменуватися першим скликанням Верховної Ради України. На першому зібранні повноваження народних депутатів були офіційно визнані і вони розпочали

свою діяльність. Зокрема, у перший день роботи із числа народних депутатів було обрано президію, мандатну комісію, лічильну комісію, а також секретаріат першої сесії Верховної Ради України. Верховна Рада України розпочала працювати як єдиний орган законодавчої влади в Україні, як парламент на постійній основі.

Це були перші в історії України вільні вибори до Верховної Ради. Більшість кандидатів у народні депутати у своїх передвиборчих програмах проголошували необхідність докорінних змін в економічній та політичній системах, а дехто й утвердження української державності.

Народні депутати України 16 липня 1990 року ухвалили Декларацію про державний суверенітет України, а 24 серпня 1991-го – Акт проголошення незалежності нашої держави. Акт проголошення незалежності ухвалено конституційною більшістю, його підтримало 346 народних депутатів з різних куточків України, з різних партій, з різними поглядами, але з єдиною метою – створення незалежної України. Ухвалення Акту проголошення незалежності – це доленосний документ, який відкрив дорогу до державності, а в подальшому і до ухвалення Основного Закону України.

Небелюк М. С. – викладач історії України зосередив увагу на тому, що прийняття чинної Конституції України стало важливим етапом в історії незалежної України. Конституція України пройшла складний шлях становлення і розвитку, еволюціонуючи у контексті генезису вітчизняного конституційного права. Вона стала вершиною, найбільш значущим здобутком української теорії та практики конституціоналізму. Конституція України 1996 р. стала першою загальновизнаною у всьому світі вітчизняною конституцією незалежної Української держави, що визначила основи суспільного і державного ладу, права і свободи людини і громадянина, порядок організації та функціонування органів державної влади та органів місцевого самоврядування та правовий захист Конституції.

Уже 2 квітня 1996 р. Верховна Рада України винесла питання про проект Конституції України до порядку денного пленарних засідань, а 17 квітня 1996 р. розпочався його розгляд. У парламенті над проектом спочатку працювала міжфракційна ініціативна група, а з 5 травня 1996 р. – створена на її основі Тимчасова спеціальна комісія з доопрацювання проекту Конституції України.

28 травня – 4 червня 1996 р. відбулося перше читання проекту, а через два тижні й друге читання. Доопрацьований Тимчасовою спеціальною комісією проект Основного Закону був прийнятий Верховною Радою у першому читанні 4 червня (258 голосів – «за»). При підготовці до другого читання до проекту Конституції України Тимчасова спеціальна комісія врахувала близько 6 тис. поправок до зазначеного акту.

Станом на червень 1996 р. процес розробки нової Конституції, розпочатий з проголошенням суверенітету, вже налічував 5 років. Закінчився строк дії Конституційної угоди (8 червня 1995 р.), підписаної на один рік. Протягом року тривала активна копітка робота членів Конституційної комісії над узагальненням усіх альтернативних варіантів та представленням погодженого проекту Конституції України.

У ніч з 27 на 28 червня 1996 року (загалом безперервно 23 години) Верховна Рада України нарешті, після багатомісячних дебатів, ухвалила Конституцію, яка замінила стару, радянського взірця 1978 року. Проголосували за новий закон 315 депутатів. Процес ухвалення Закону згодом став називатись «конституційна ніч».

Конституція 1996 р. стала першою Конституцією незалежної України, вона стала продовженням багатовікових конституційно-правових традицій українського народу. З прийняттям Конституції були визначені базові координати й орієнтири, сукупність суспільних цінностей – все те, що формує політико-економічну систему. Окреслені відносини держави та громадянина, їх права і взаємні обов'язки.

Ухвалення Конституції закріпило правові основи незалежної України, її суверенітет і територіальну цілісність, а також забезпечення прав людини та громадянина, що сприяло подальшому підвищенню міжнародного авторитету України на світовій арені.

Ухвалили:

Інформацію **Блонар М.В., Валаги І.С., Небелюка М.С.** взяти до відома;

1. Викладачам соціально-економічних дисциплін:

2.1. навчально-виховну роботу зі здобувачами освіти коледжу здійснювати на основі багатовікових конституційно-правових традицій українського народу;

2.2. виховувати у здобувачів освіти почуття любові до України і рідного народу, національну гідність, гордість і патріотизм, громадянську відповідальність;

2.3. у навчально-виховній роботі із здобувачами освіти використовувати матеріали методичної розробки **«Утвердження суверенітету України»**.

ІІІ. Слухали:

Небелюка М. С. – голову циклової методичної комісії, який виступив із звітом про роботу циклової комісії соціально-економічних дисциплін у першому семестрі 2022 – 2023 навчального року.

(Звіт про роботу циклової методичної комісії додається)

Виступили: Бабич М. Я. – методист коледжу, яка зробила аналіз роботи циклової комісії соціально-економічних дисциплін за перший семестр 2022 – 2023 навчального року.

Ухвалили:

1. Інформацію Небелюка М.С., Бабич М.Я. взяти до відома;

2. Робота циклової комісії соціально-економічних дисциплін у першому семестрі 2022 – 2023 навчального року проводилася на достатньому рівні.

Голова циклової комісії: _____ **Михайло НЕБЕЛЮК**

12. ПІДСУМКИ
виконання плану роботи циклової комісії
соціально-економічних освітніх компонентів
за перший семестр

Протягом першого семестру 2022 – 2023 навчального року цикловою комісією соціально-економічних освітніх компонентів проведено п'ять засідань, на яких розглянуто усі заплановані питання:

- Розгляд і обговорення планів роботи циклової комісії, кабінетів, гуртків, робочих навчальних програм, та індивідуальних планів роботи членів циклової комісії на 2022 – 2023 н. р.;
- Розгляд і обговорення графіків взаємного відвідування занять, роботи кабінетів, предметних гуртків, проведення консультацій, відкритих занять, тижнів предметів;
- Про організацію навчального процесу та введення нових навчальних планів і програм у навчальний процес;
- Про наукову і навчально-методичну роботу викладачів у 2022 – 2023 н. р.;
- Про атестацію педагогічних працівників у 2022 – 2023 н. р.;
- Реферат «Цивільне населення України в 1943 – 1944 рр.: постачання промтоварами»
- Доповідь «Майбутнє як філософська проблема»
- Доповідь «Освіта в таборах полонених та інтернованих вояків-українців у Європі (1914 – 1923 рр.).»
- Реферат «Актуальні проблеми сучасної філософії та науки: виклики сьогодення»
- Реферат «Актуальні проблеми сучасної філософії та науки: виклики сьогодення»
- Розгляд і обговорення методичної розробки «Розкриття поняття геноциду як злочину проти миру та людства»

Індивідуальні плани науково-методичної роботи викладачів Валаги І.С., Мацька В.М., Небелюка М.С., Ковальчука В.І. у першому семестрі 2022 – 2023 навчального року – виконано.

Викладачі соціально-економічних освітніх компонентів брали активну участь у роботі обласного методичного об'єднання викладачів історії; участь у роботі обласного методичного об'єднання викладачів соціально-економічних освітніх компонентів

Згідно плану роботи проведено читацьку конференцію здобувачів освіти «Злука», присвячену 104 річниці від злуки УНР і ЗУНР, вечір «Вічна слава борцям за волю України», приурочений 101 річниці подвигу героїв Крут.

Організовано і проведено в коледжі вечір «Немеркнуча слава героїв», присвячений Дню Гідності і 9 річниці революції Гідності.

Прийнято консенсусне рішення про те, що робота циклової комісії соціально-економічних освітніх компонентів у першому семестрі 2022 – 2023 н. р. проводилася на достатньому рівні.

Обговорено і ухвалено на засіданні
циклової комісії соціально економічних дисциплін,
протокол № 5 від « 24 » січня 2023 року

Голова циклової комісії: _____ Михайло НЕБЕЛЮК

**13. ПРОТОКОЛИ ЗАСІДАНЬ
ЦИКЛОВОЇ КОМІСІЇ
Другий семестр**

**ПРОТОКОЛ № 6
засідання циклової комісії
соціально-економічних
освітніх компонентів
від «24» лютого 2023р.**

- 1. Розгляд і обговорення підсумків успішності та відвідування занять з соціально-економічних освітніх компонентів здобувачів освіти за перший семестр.**
- 2. Доповідь «Самоврядування під час воєнного стану: особливості функціонування».**
- 3. Різне**

I. Слухали: Небелюка М.С. – голову циклової комісії, який виступив з аналізом успішності та відвідування занять з соціально-економічних освітніх компонентів здобувачами освіти за перший семестр.

Виступили: члени циклової комісії Валага І.С., Мацько В.М., Ковальчук В.І., Кунців М.В., які доповіли про рівень успішності та відвідування занять з соціально-економічних освітніх компонентів здобувачами освіти за перший семестр.

Блонар М.В. – зав. кабінетом Історії України виступила із звітом про роботу кабінету історії України, використання матеріально-технічної і науково-методичної бази кабінету для організації індивідуальної роботи, самопідготовки, відробки пропущених занять здобувачами освіти.

Небелюк М. С. – зав. кабінетом соціально-економічних освітніх компонентів, який виступив із звітом про роботу кабінету у першому семестрі, використання матеріально-технічної і науково-методичної бази кабінету для організації індивідуальної роботи, самопідготовки здобувачів освіти, відробки пропущених занять здобувачами освіти.

Ухвалили:

1. Інформацію Небелюка М.С., Валаги І.С., Мацька В.М., Ковальчука В.І., Кунців М.В. взяти до відома.

2. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів активізувати індивідуальну роботу із здобувачами освіти, які показали низький рівень успішності за підсумками першого семестру.

3. Активізувати роботу із здобувачами освіти з профілактики пропусків занять без поважних причин.

II. Слухали: Мацька В. М. – викладача основ правознавства, який виступив з доповіддю «Самоврядування під час воєнного стану: особливості функціонування».

(Матеріали доповіді додаються)

Виступили: Валага І. С. – викладач філософії доповнив виступаючого про те, що збільшення повноважень сільського, селищного, міського голови територіальної громади (де не ведуться бойові дії та не утворена військова адміністрація), який зможе приймати ряд рішень з питань бюджету, кадрових питань тощо. *Наприклад: сільський, селищний, міський голова може прийняти рішення про передачу коштів з відповідного місцевого бюджету на потреби ЗСУ або для забезпечення заходів правового режиму воєнного стану або боротьби зі стихійним лихом, епідеміями, епізоотіями і т.д.;*

Сільський, селищний, міський голова або керівник виконавчого органу може призначати осіб на посади: в органах місцевого самоврядування, керівників комунальних підприємств, установ, організацій сфери управління їх органу місцевого самоврядування.

У період дії воєнного стану на акти органів місцевого самоврядування, військово-цивільних адміністрацій та військових адміністрацій, а також їх посадових осіб не поширюються вимоги пункту 3 частини першої (у частині оприлюднення проектів актів), частини четвертої статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»;

За умови утворення військової адміністрації населеного пункту, повноваження селищної\сільської\ міської рад, її виконавчих органів переймає військова адміністрація, а повноваження голови – начальник військової адміністрації;

Кандидат на посади в органах місцевого самоврядування, посади керівника комунального підприємства, установи, організації не подає е-декларацію особи, не надає документ рівня володіння державною мовою, не проводяться перевірки за ЗУ «Про запобігання корупції», «Про очищення влади»;

В умовах воєнного стану у виключних випадках звільнення осіб з посад, що належить до повноважень сільського, селищного, міського голови, начальника військової адміністрації, може здійснюватися у разі невиконання працівником законних вимог свого безпосереднього керівника, зміни організаційної структури юридичної особи, з якою працівник перебуває у трудових відносинах, іншої зміни істотних умов праці

Таке звільнення здійснюється без дотримання вимог законодавства про працю щодо попередження про наступне вивільнення, переважного права на залишення на роботі, отримання згоди виборного органу первинної профспілкової організації (профспілкового представника), неприпустимості звільнення окремих категорій осіб.

Повноваження обласних (у разі окупації або оточення адміністративного центру області) та районних рад переймає обласна/районна військова адміністрація.

Небелюк М. С. – викладач історії України звернув увагу на те, що необхідно зробити теоретичне узагальнення та аналіз особливостей правового регулювання діяльності органів місцевого самоврядування в період воєнного стану в Україні, запропонувати конкретні пропозиції щодо удосконалення законодавства у цій сфері владно-правових відносин. Адже роль органів місцевого самоврядування в період війни не можна недооцінювати, вони залишаються важливим механізмом в забезпеченні ефективного функціонування публічної влади та обороноздатності держави. Про це яскраво засвідчили дії органів місцевого самоврядування в перші дні широкомасштабного вторгнення російської федерації в Україну.

На думку виступаючого досвід, набутий Україною за час війни, демонструє беззаперечну перевагу самоорганізації населення перед централізованим управлінням. Центральна влада не зможе перебрати на себе функції органів місцевого самоврядування і виконувати їх так само ефективно. Ще напередодні війни рівень довіри до місцевої влади серед громадян був одним із найвищих в порівнянні з іншими інституціями. За останній час, коли громадяни все більше взаємодіють з місцевою владою, оскільки вона найбільше наближена до них, це ставлення лише укріпилось. Тому припинення повноважень органів місцевого самоврядування державною владою в період війни – це антиконституційні дії, які становить загрозу національній безпеці країни. Призупинення чи звуження їх повноважень можливе лише в екстраординарних випадках, коли постає пряма загроза життю та безпеці громадян, які перебувають на території ведення бойових дій чи окупації. У будь-яких інших випадках це можливо лише відповідно до процедури, яка передбачає наявність вмотивованого рішення суду.

Виступаючий акцентує увагу на тому, що місцеве самоврядування є такою ж конституційною конструкцією, як і державна. В Конституції України достатньо чітко

прописаний статус органів місцевого самоврядування, зокрема їх функції та повноваження, які вони виконують в мирних умовах. Тому внесення змін до Конституції щодо питання функціонування місцевого самоврядування видається недоцільним. Проте політично-правова реальність, що зумовлена повномасштабним вторгненням РФ на територію України 24 лютого 2022 року засвідчила низький рівень законопроектних та законотворчих робіт, їх абстрактний та декларативний характер, внутрішню суперечливість та відверте нівелювання інтересами територіальної громади та її членів, що на пряму і негативно вплинуло на порядок реалізації органами самоврядування своїх повноважень, включаючи й сферу захисту прав і свобод людини в межах локального соціуму.

Ковальчук В. І. – викладач ОБЖД відзначив, що з точки зору соціології виникла потреба додаткового законодавчого регулювання зазначеної сфери владно-правових відносин. Цим було обумовлено прийняття Закону України «Про прийняття змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану», на основі якого були внесені суттєві доповнення до Закону України «Про правовий режим воєнного стану». Останній законодавчий акт має особливе значення для конституційного правопорядку, він є своєрідним доповненням Конституції України, дія якого актуалізується в період війни.

Не дивлячись на певний прогрес у питанні правового регулювання діяльності органів місцевого самоврядування в період воєнного стану, окремі положення діючого законодавства потребують доповнення та уточнення. Саме на цій проблемі зосереджена основна увага виступаючого.

Ухвалили:

1. Інформацію **Мацька В.М., Валаги І.С., Ковальчука В.І., Небелюка М.С.** взяти до відома;

2. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів:

2.1. на заняттях і в позаурочній роботі формувати у здобувачів освіти розуміння ролі права, як важливого регулятора суспільних відносин і фактору формування громадянської свідомості і патріотичної громадянської позиції;

2.2. у навчально-виховній роботі із здобувачами освіти використовувати матеріали доповіді «**Самоврядування під час воєнного стану: особливості функціонування**».

Голова циклової комісії: _____ Михайло НЕБЕЛЮК

ПРОТОКОЛ №7
засідання циклової комісії
соціально-економічних
освітніх компонентів
від «24» березня 2023р.

- 1. Розгляд і обговорення методичної розробки «Філософія війни: історико-економічні аспекти».**
- 2. Доповідь «Форми і методи захисту медичного працівника від інфікування небезпечними хворобами».**
- 3. Різне.**

I. Слухали: Валагу І.С. – викладача соціології, який виступив з методорозробкою «Філософія війни: історико-економічні аспекти»

(Матеріали методорозробки додаються)

Виступили: Мацько В. М., – викладач основ права, який доповнив виступаючого інформацією про те, що у 1943 році Павло Тичина, поет-класик, який замолоду міг би бути українським Рільке за глибиною та рівнем філософської напруги своїх поезій, у лікарні пише славетні рядки на боротьбу з фашистською навалою: «Я єсть народ, якого Правди сила/ніким звойована ще не була./Яка біда мене, яка чума косила! – а сила знову розцвіла./Щоб жить – ні в кого права не питаюсь./Щоб жить – я всі кайдани розірву./Я стверджуюсь, я утверждаюсь, /бо я живу». Та війна відбувалася більшою частиною на території України, і жертв Україна втратила найбільше, до 9 млн осіб, перед цим втративши через сталінський голодомор ще близько 4 млн). А в березні 2022 Олександр Ірванець під ракетними атаками містечка Ірпінь, що під Києвом, пише пронизливий текст:

«З міста, що ракетами розтрощене,
До усього світу прокричу:
Цього року у Неділю Прощену
Я, здається, не усіх прощу!
Світе-світе, гарно ж ти нас кинув!
Та у пеклі цих страждань-терпінь
Все ж стоїть золотoverхий Київ,
Буча, і Гостомель, і Ірпінь».

Фашизм відмовляв у праві на існування українцям та євреям, росіянам і білорусам з міркувань расової вищості, які були стрижнем ідеології нацизму та тригером імперських патернів, на кшталт «життєвого простору» (Lebensraum im Osten). Тепер рашизм за збитковою логікою імперії малює на своїх танках символ Z, який так само легко афіліюється з нацистською символікою, як і позначає напрям інвазій та захоплень – Захід. Ця війна – війна проти Заходу назагал, війна минулого і майбутнього, свободи й примусу, розвитку і стагнації. Ідеологія сучасної влади кремля цілком відмовляє Україні в праві на існування інакше, ніж у вигляді колонії. І тому для печерного імперського мислення ця війна є війною на знищення. Але не лише України, а й Заходу, хай у як завгодно віддаленій перспективі.

Марення мокшанських імперців щодо біполярного геополітичного світу, всесвітнього євразійства та православної теократії в «симфонії» з репресивним апаратом міцно закорінені в колективній свідомості та уяві пересічного споживача медіаконтенту орвелівського «міністерства правди», яке функціонує в кожному телеприймачі 140-мільонної сусідньої країни й надійно занурює населення квазіімперії в

альтернативну реальність. Гібридні війни та концепція післяправди стали політичною та медійною реальністю у світі не в останню чергу завдяки російським психосоціальним експериментам з насадженням і культивуванням квазірадянської ностальгії, імперського реваншизму, масової ксенофобії та мови ненависті. Тоталітарне інформаційне шоу триває.

Ковальчук В.І. – викладач філософії, який зазначив, що мовчання в епоху інформаційно-комунікаційних технологій та гібридних воєн як поведінкової моделі є розкішшю, яку ми і весь прогресивний Захід не можемо собі дозволити. Про це не слід мовчати. Наші вибори етичних цінностей та ідентичності мають бути ословлені, вимовлені й тим онтологізовані. У постсекулярній реальності медіапростору можемо навіть вважати це долученням до Логоса (λόγος), водночас і Гераклітового, і Христового. А Він, як відомо, в нашій західній традиції не лише ЛОГОС, але і СОТЕР (σωτήρ), спаситель.

Тому наш храм Святої Анни в ці дні переповнений студентами Бориславського фахового медичного коледжу. І дерева поруч з ним прикрашені численними стрічками в кольорах нашого національного прапора – неба і поля стиглого колосся. Ми кажемо *urbī et orbī* – ми є, і ми українці.

Небелюк М. С. – викладач культурології побачив проблему в тому що, обговорюючи зі здобувачами освіти концепції банальності зла та тоталітарної ідеології Х. Арендт, ми часто-густо впиралися у свтоглядно невідворотний поділ буденного й високого, профанного та сакрального, який зафіксувала у книжці «Люди за темних часів» (Men in Dark Times, 1968, укр. пер. 2013) Х. Арендт: вона каже про необхідність укоріненості мислення у життєвий досвід. Її досвід був досвідом війни, голокосту і поневірянь чужиною. Тепер ми, аби утриматися від крайнощів апокаліптичного песимізму й істеричного оптимізму, переймаємо її концепцію «політичної гідності», близьку лицарській шляхетності козацтва, міфологізованої української минувшини. Мета в тому, щоб одночасно протистояти темряві наших часів і бути джерелом світла для інших. Тому що там, де мовчання, де панує сірий колір, за висловом Арендт, до влади завжди приходять чорні. Протистояти тоталітарній пропаганді Росії – означає протистояти переродженню і знищенню самої людської природи. Тому, слідом за Арендт та Ясперсом, а також сучасною філософією Айріс Янг (I. Young) ми стверджуємо особисту провину виконавців, але колективну відповідальність російського народу за зло, заподіяне Україні й іншим народам і країнам – Молдові, Грузії. За злочини проти людяності. Відповідальність через відсутність активної дії протистояння. Адже так легко зректися своєї першорядності як людської сутності, так просто пристати на комфортну облуду патерналізму. Але це не про Українців. Не про Україну.

Ухвалили:

1. Інформацію Валаги І.С., Мацька В.М., Ковальчука В.І., Небелюка М. С. взяти до відома;

2. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів:

2.1. на заняттях і в позааудиторній роботі формувати у здобувачів освіти національну свідомість, високе почуття патріотизму і власної гідності, жертвності при виконанні свого громадянського обов'язку.

2.2. у навчально-виховній роботі із здобувачами освіти використовувати матеріали методичної розробки «Філософія війни: історико-економічні аспекти».

П. Слухали:

Ковальчука В.І. – викладача ОБЖД, який виступив з доповіддю: «**Форми і методи захисту медичного працівника від інфікування життєво-небезпечними захворюваннями**»

(Матеріали доповіді додаються)

Виступили: Валага І.С., – викладач соціології, який доповнив виступаючого інформацією про те, що в умовах пандемії захворювання ковітом викладачам коледжу, особливо кураторам академічних груп, необхідно провести інформаційно-виховну роботу зі

здобувачами освіти про необхідність правильного використання засобів індивідуального захисту (ЗІЗ) з огляду на потенційний шлях інфікування.

У медицині ЗІЗ використовують для захисту слизових оболонок, дихальних шляхів, шкіри й одягу від контакту з інфекціями. Кожен повинен вміти користуватися засобами індивідуального захисту, оцінювати ризики та вирішувати, який саме ЗІЗ і коли застосовувати.

Керівники навчального закладу повинні організовувати навчання здобувачів освіти і працівників коледжу та забезпечити їх необхідною кількістю ЗІЗ. Учасники навчань мають засвоїти правила вибору, одягання, знімання та утилізації ЗІЗ. Засоби індивідуального захисту, які використовують медичні працівники, повинні відповідати вимогам державних стандартів:

Маска. Маска призначена для зменшення виділення збудників інфекційних хворіб з дихальних шляхів. Маску необхідно надягати щоб зменшити поширення інфекцій у закритих приміщеннях. Хірургічна маска захищає від потрапляння великих крапель та брызок біологічних рідин пацієнта на слизові. У яких випадках слід використовувати маску:

- пацієнти із симптомами застуди або з підозрою на інфекцію, що передається крапельним аерогенним шляхом, мають надягати маску – вона обмежить потенційне розповсюдження респіраторних виділень;
- необхідно надягати маску, щоб захиститися під час наявності ризику утворення великих крапель та брызок біологічних рідин пацієнта (кашель у пацієнта з хворобою легень, тощо)
- необхідно надягати маску під час процедур і маніпуляцій, які вимагають стерильності, щоб захистити пацієнта від можливих інфекцій.

Маску слід надягати:

- хворим, які мають респіраторні симптоми – кашель, нежить;
- здоровим людям, які перебувають у місцях великого скупчення, з метою додаткового захисту.

Маска попереджує зайві доторки руками до обличчя. Ризик занесення інфекції на слизові значно зменшується.

Як надягати маску: закиньте гумки за вуха, маску одягніть так, щоб вона прикривала ніс та рот, обтисніть носову пластину.

Маску слід змінювати, щойно вона стала вологою.

Не можна чіпати зовнішню частину маски руками. Якщо доторкнулися, помийте руки з милом чи обробіть спиртовмісним антисептиком.

Маску слід змінювати кожних чотири години. Не можна використовувати маску повторно. Не можна використовувати марлеві маски, вони не забезпечують належного рівня захисту.

Як знімати маску: не торкайтеся до її зовнішньої поверхні – зніміть маску за гумки, згорніть і викиньте у смітник.

Мацько В. М. – викладач основ права зосередив увагу на особливостях використання **респіратора**. Ще одна назва респіраторів – протиаерозольні респіратори. Їх потрібно використовувати під час роботи з пацієнтами, що мають інфекції із повітряно-краплинним шляхом передавання: туберкульоз, кір, вітряну віспу тощо.

Під час деяких процедур (бронхоскопія, інтубація трахеї, санація трахеобронхіального дерева, збір мокротиння тощо) патогенні мікроорганізми потрапляють у повітря з дуже маленькими часточками – дрібнодисперсним аерозолем. Хірургічна маска не може захистити від їх вдихання. У цих випадках потрібно використовувати респіратори класів захисту FFP3 і FFP2.

Респіратори слід використовувати і для догляду за пацієнтами, що мають інфекцію з невідомими шляхами передавання.

Під час догляду за пацієнтом з коронавірусною інфекцією медичним працівникам рекомендовано використовувати респіратор класу захисту не нижче FFP2.

Як надягати респіратор:

- довге волосся треба зібрати у хвіст, чоловікам — поголитися;
- якщо носите окуляри, їх варто зняти, а руки обробити;
- заведіть гумки на передню частину респіатора та просуньте долоню під ними;
- прикладіть чашу респіатора до обличчя, верхню гумку перекиньте на потилицю, нижню – за вуха;
- розгладьте респіратор на обличчі, обтисніть носову пластину пальцями обох рук;
- перевірте, щоб гумки респіатора не перехрещувалися — для цього достатньо подивитися на себе в дзеркало.

Після кожного надягання треба робити так званий тест долоні. Тримайте руки перед респіратором і зробіть різкий вдих або видих. Якщо відчули, що повітря проходить між респіратором та шкірою, треба поправити респіратор на обличчі.

Пам'ятайте, що респіратори не забезпечують надійного захисту неголеним людям, а надто тим, хто має бороду.

Під час догляду за хворими, які мають інфекції із контактним або краплинним шляхом передавання, зовнішня поверхня респіатора може забруднитися мікроорганізмами. Тому їх можна використовувати лише як одноразовий засіб. Також слід замінити респіратор, щойно він став вологим. Зазвичай виробники респіраторів зазначають максимальний термін використання – не більше восьми годин безперервної роботи чи одна робоча зміна.

Медичні працівники, які допомагають хворим з інфекційними захворюваннями, що передаються краплинно-повітряним шляхом, обов'язково мають проходити фіт-тестування для перевірки щільності прилягання респіатора. Такий тест потрібно робити хоча б раз на рік.

Блонар М.В. – викладач географії, яка доповнила виступаючого інформацією про значення **рукавичок і окулярів/захисного щитка**: за підозри чи підтвердженого випадку інфікування коронавірусом, медичним працівникам рекомендовано використовувати нестерильні нетальковані нітрилові рукавички з манжетом до середини передпліччя.

Коли треба застосовувати рукавички:

- коли є передбачуваний безпосередній контакт з кров'ю або іншими біологічними рідинами, слизовими оболонками та потенційно інфікованими матеріалами;
- коли є безпосередній контакт із пацієнтами, які інфіковані патогенами, що передаються контактним шляхом;
- під час роботи із потенційно забрудненим обладнанням і поверхнями, що використовують під час догляду за хворими.

Рукавички заборонено мити чи обробляти дезінфектантами, щоб використовувати повторно. Мікроорганізми не можуть бути абсолютно видалені з їхньої поверхні, до того ж втрачається цілісність структури рукавичок.

Рукавички надягають останніми з усіх засобів індивідуального захисту, обов'язково поверх манжетів халату.

Як знімати рукавички:

- зачепіть її на рівні долоні іншою рукою в рукавичці та обережно зніміть;
- тримайте зняту рукавичку іншою рукою в рукавичці;
- просуньте пальці руки без рукавички на зап'ясті під рукавичку, що залишилася надягненою, та зніміть її, загорнувши над першою рукавичкою.

Окуляри/захисний щиток. Персональні окуляри і контактні лінзи не можуть бути засобами індивідуального захисту для слизових оболонок очей. Для їх захисту використовують спеціальні засоби.

Захисний щиток для обличчя виготовлений із прозорого пластику, щоб забезпечити добру видимість для пацієнта і медичного працівника, який використовує щиток.

У захисного щитка має бути ремінець, що регулюється, для щільного прилягання до голови та зручного носіння, а також стійкість до запотівання.

Захисні щитки можуть бути одно- чи багаторазовими.

Захисні окуляри мають щільно прилягати до шкіри і мати гнучку рамку з ПВХ, що легко пристосовується до контурів обличчя та рівномірно тисне.

Окуляри закривають очі та ділянки навколо. Вони підходять для осіб, які носять коригувальні окуляри. Мають прозорі пластикові лінзи з покриттям від запотівання і захистом від подряпин. Ремінці, що регулюються, забезпечують міцне кріплення, щоб окуляри не зміщувалися під час клінічної діяльності.

Захисні окуляри можуть бути одно- чи багаторазовими.

Захисні окуляри та щиток знімають за ремінець на потилиці або за кінцівки дужок і при цьому не торкаються їхньої передньої поверхні.

Послідовність надягання та знімання ЗІЗ

Для правильного використання та зниження ризиків інфікування необхідно знати послідовність надягання засобів індивідуального захисту.

ЗІЗ надягають у такій послідовності: халат → маска чи респіратор → захисні окуляри або щиток → рукавички.

Ухвалили:

1. Інформацію викладачів **Ковальчука В.І., Валаги І.С., Мацька В.М., Блонар М.В.** взяти до відома;

2. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів:

2.1. на заняттях і в позаурочній роботі формувати у здобувачів освіти вміння користуватися засобами індивідуального захисту; формувати у здобувачів освіти морально-етичну мотивацію в наданні посильної допомоги постраждалим від нещасних випадків і пандемічних вражень;

2.2. у навчально-виховній роботі із здобувачами освіти використовувати матеріали доповіді «**Форми і методи захисту медичного працівника від інфікування небезпечними захворюваннями**».

Голова циклової комісії: _____ Михайло НЕБЕЛЮК

ПРОТОКОЛ №8
засідання циклової комісії
соціально-економічних
освітніх компонентів
від «25» квітня 2023 р.

1. Аналіз роботи кабінетів, закріплених за цикловою комісією соціально-економічних освітніх компонентів.
2. Розгляд і обговорення методичної розробки «Правові засади волонтерського руху в умовах воєнного стану»
3. Різне.

I. Слухали: Бабич М. Я. – методиста коледжу, яка виступила з аналізом роботи кабінетів, закріплених за цикловою комісією соціально-економічних освітніх компонентів.

(Матеріали аналізу додаються)

Виступили: Блонар М.В. – зав. кабінетом історії України, **Небелюк М.С.** – зав. кабінетом соціально-економічних освітніх компонентів, які виступили зі звітами про виконання планів роботи кабінетів за звітний період.

Ухвалили:

1. Інформацію **Бабич М.Я., Небелюка М.С., Кунців М.В.** взяти до відома.
2. Робота закріплених за цикловою комісією соціально-економічних освітніх компонентів кабінетів історії України та соціально-економічних освітніх компонентів відповідає вимогам.
3. Плани та графіки роботи кабінетів Історії України та Соціально-економічних освітніх компонентів за поточний період – виконано.

II. Слухали: Мацька В.М. – викладача Основ права, який виступив з методичною розробкою «Правові засади волонтерського руху в умовах воєнного стану»

(Матеріали методорозробки додаються)

Виступили: Небелюк М. С. – викладач культурології, який зазначив, що початок російсько-української війни став своєрідним підґрунтям для суспільного піднесення населення України. Особливістю волонтерського руху під час подій Революції гідності, початку російсько-української війни – стала самоорганізація певної частини населення, основна мета яких полягала в тому, щоб допомогти учасникам Революції гідності, військовим і добровольцям.

Волонтерська діяльність є добровільною, соціально спрямованою, неприбутковою діяльністю, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги. Визначено, що важливим правовим аспектом волонтерства є те, що така діяльність викликає довіру населення, допомагає державі виконувати функції, що покладені на неї.

Основна мотивація волонтерів ґрунтується саме на тому, що вони відчують громадянський обов'язок перед власним народом, бійцями, крім того, вони відчують моральний обов'язок перед людьми, які безпосередньо беруть участь у бойових діях. Волонтерська діяльність регулюється Законом України «Про волонтерську діяльність». На сьогоднішній день, в умовах повномасштабної війни, що розпочала російська федерація проти України, волонтери щодня докладають зусилля, аби допомогти тим громадянам, які мають у цьому потребу. Основними принципами волонтерської діяльності є: законність, гуманність, рівність, добровільність, безоплатність, неприбутковість.

Можемо стверджувати, що на сьогоднішній день, волонтери замінили деякі державні структури. Вони стають своєрідною впливовою силою, з якою слід рахуватись певним державним структурам. Попри це, в сучасних реаліях є незначні проблеми, що виникли між волонтерами, органами державної влади та суспільством, що стосується зокрема комунікації,

взаємної співпраці та формуванні подальшої стратегії. Досвід волонтерів та їх діяльності є досить цінним та важливим при формуванні державної політики у напрямках, що стосуються національної безпеки, гуманітарного та соціального забезпечення.

Валага І.С. – викладач основ економічних теорій наголосив на тому, що волонтерська діяльність повинна бути чітко юридично підпорядковані механізму ефективного функціонування в системі правових засад волонтерського руху в умовах воєнного стану.

Під виглядом «гуманітарки» можуть масово ввозити контрабанду. Тому уряд затвердив Постанову №953, якою пропонується скасувати спрощений режим ввезення гуманітарної допомоги, передбачений Постановою КМУ “Деякі питання пропуску гуманітарної допомоги через митний кордон України в умовах воєнного стану” №174 від 1 березня 2022 року. Документом запропоновані нові процедури ввезення таких вантажів і впроваджено додаткові вимоги до обліку «гуманітарки» та звітності щодо її отримання і розподілу. Також пропонується запровадити оновлену автоматизовану систему, яка буде єдиним майданчиком для оформлення гуманітарної допомоги.

Як пояснили в Мінсоцполітики, це необхідно, щоб запобігти схемам уникнення оподаткування, коли комерційні вантажі завозять в країну під виглядом гуманітарних, упорядкувати облік ввезеної волонтерської допомоги та проконтролювати, як вона розподіляється. На думку урядовців, це в інтересах самих благодійних та волонтерських фондів, які працюють у правовому полі.

Багато фізичних осіб, враховуючи відсутність будь-якого контролю та перевірок, почали самі возити «гуманітарку» через кордон, «видумуючи» в деклараціях отримувачів – юридичних осіб (вказуючи будь-який фонд чи ГО), і далі роздавали самостійно цю допомогу тим, кому вважали за потрібне. Та як виявилось при перевірці, із 3 тисяч декларацій, де отримувачами були зазначені військові частини, військові підтвердили одержання допомоги лише у 800 випадках. Куди поділася решта? В автоматичній системі «придумати» отримувача і вписати без його згоди буде неможливо.

Ситуація вже давно потребувала врегулювання, адже «схемами» можуть масово користуватися контрабандисти. А це – збитки для бюджету та для вітчизняних виробників. При цьому в роботі волонтерських фондів, які, за законом, зареєстровані у відповідному реєстрі, нічого не зміниться. Вже й зараз отримувачами гуманітарної допомоги можуть бути тільки юридичні, а не фізичні особи. Також нічого не змінюється при поданні онлайн-декларації з переліком товарів, які ввозяться в Україну.

Додається електронний звіт – представник фонду самостійно вказує, кому передав «гуманітарку», і все. Зараз все одно потрібен акт прийому-передачі. Щодо випадків передачі вантажів на в/ч без звіту – цим породжуємо корупцію у частинах. Бо створюємо можливість для нечесних керівників закрити потреби «гуманітаркою» і списати передбачені державою для закупівель кошти собі. Це – сумнівна вигода. Не може бути безконтрольність допомоги. При перевезенні та отриманні гуманітарних вантажів уже не потрібні гарантійні листи від кінцевих користувачів товарів (благодійних фондів чи військових частин). Тобто, йдеться про певне полегшення процедури.

Проте для митного оформлення як гуманітарної допомоги товарів військового призначення та подвійного використання потрібні інші документи: декларація про перелік товарів, що визнаються гуманітарною допомогою та дозвільного документа Державної служби експортного контролю.

Митне оформлення гуманітарної допомоги здійснюється в пунктах пропуску через державний кордон України, без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, шляхом подання декларації про перелік товарів, що визнаються гуманітарною допомогою.

При ввезенні в Україну «гуманітарки» – як державними, так і недержавними структурами – потрібно оформити Декларацію про перелік товарів, що визнаються

гуманітарною допомогою. Зробити це можна в електронній формі через єдиний державний інформаційний веб-портал «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» або через автоматизовану систему реєстрації гуманітарної допомоги.

Після автоматичної реєстрації в Єдиному реєстрі юридична особа, яка подала необхідні документи, набуває статусу отримувача гуманітарної допомоги, їй присвоюють відповідний номер. Перед початком декларування товарів, що визнаються гуманітарною допомогою, отримувач вноситиме інформацію про них до автоматизованої системи, заповнюючи форму в електронному кабінеті та/або завантажуючи до нього документи у порядку, визначеному Положенням про автоматизовану систему.

За результатами внесення в автоматизовану систему інформації про перелік товарів, що визнаються гуманітарною допомогою, такому переліку автоматично присвоюється унікальний код гуманітарної допомоги.

Перелік товарів, заявлений у декларації, має за усіма кількісними та якісними параметрами відповідати переліку, інформацію про який внесено до автоматизованої системи під відповідним унікальним кодом. Якщо ж заявлені в декларації дані не збігаються з даними автоматизованої системи, митники відмовлятимуть у пропуску вантажу на територію України.

Також передбачено відповідальність за непрозорий розподіл завезених у такий спосіб гуманітарних вантажів. Якщо отримувач не відзвітує про розподіл допомоги протягом 90 календарних днів з дати внесення інформації про митне оформлення за декларацією, вважатиметься, що вантаж використано не за цільовим призначенням. Із відповідними наслідками. Юридична особа – крім підприємств, установ чи організацій, що утримуються за рахунок бюджетів, уповноважених ними державних установ та органів місцевого самоврядування, – втратить статус отримувача гуманітарної допомоги з моменту блокування її облікового запису в Єдиному реєстрі.

Таке блокування є автоматичним – при відсутності звіту у передбачені терміни. Також заблокувати обліковий запис отримувача допомоги може адміністратор автоматизованої системи за наявності судового рішення щодо порушення законодавства про гуманітарну допомогу, яке набрало законної сили, чи офіційної інформації про ліквідацію юридичної особи-отримувача.

Також додаткові обов'язки для комунальних і державних отримувачів гуманітарної допомоги (військово-цивільні адміністрації та установи), щоб на складах гум-допомога не губилася і не була протермінованою.

Ухвалили:

1. Інформацію Мацька В.М., Ковальчука В.І., Небелюка М.С., Валаги І.С. взяти до відома.

2. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів у навчально-виховній роботі із здобувачами освіти використовувати матеріали методичної розробки «Правові засади волонтерського руху в умовах воєнного стану».

Голова циклової комісії: _____ Михайло НЕБЕЛЮК

ПРОТОКОЛ №9
засідання циклової комісії
соціально-економічних
освітніх компонентів
від «26» травня 2023 р.

- 1. Реферат «Захист прав дітей в Україні».**
- 2. Методична розробка «Україна в Другій світовій війні»**
- 3. Різне.**

I. Слухали: Мацька В.М. – викладача основ права, який виступив з рефератом «Захист прав дітей в Україні».

(Матеріали реферату додаються)

Виступили: Валага І.С. – викладач соціології, який зазначив: кожна дитина повинна знати, що всі рівні перед законом та суспільством, а тому будь-які прояви порушення прав відносно неї не повинні бути приховані, незалежно, з чийого боку вони надходять: батьків, вихователів чи навіть однокласників.

Діти мають право на повагу до приватного життя, у тому числі на таємницю листування, телефонних розмов чи особистої сторінки у соцмережах.

Дитина має право спілкуватися з обома батьками, якщо вони розлучені, за винятком тих випадків, коли це суперечить її інтересам. Більше того, серед основних прав дитини – право на належне утримання. Відповідний обов'язок батьків впливає не тільки з усталених моральних принципів нашого суспільства, а й чинного законодавства. Це, зокрема, виявляється в забезпеченні неповнолітньої дитини мінімально необхідними благами, що потрібні для її життя та виховання. І розірвання шлюбу між подружжям не звільняє батьків від обов'язку матеріально утримувати своїх дітей.

Як свідчить практика, деякі батьки виконують цей обов'язок добровільно, інші, на жаль, примусово. Так, у 2020 році органи державної виконавчої служби стягнули 6,5 млрд грн аліментів. З них 1,5 млрд грн стягнуто державними виконавцями завдяки застосуванню до боржників встановлених Законом обмежень:

- позбавлення права виїзду за межі України;
- позбавлення права керування транспортними засобами;
- позбавлення права користування вогнепальною зброєю та права полювання;
- накладення арешту на майно;
- притягнення боржника до відбування суспільно корисних робіт.

Верховна Рада ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону України «Про виконавче провадження», якими передбачається індексація розміру аліментів, визначених у твердій грошовій сумі, якщо інше не передбачено у виконавчому документі чи у договорі між батьками про сплату аліментів на дитину.

Індексацію аліментів виконавець має проводити у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку щороку, починаючи з другого року після визначення розміру аліментів. Це дасть можливість відшкодовувати особі кошти на подорожчання споживчих товарів і послуг, що особливо важливо для дітей та реалізації їхніх потреб у всебічному духовному та фізичному розвитку, а також для забезпечення належного рівня життя, харчування, виховання тощо.

Небелюк М.С. – викладач Історії України вважає, що у найвищих інтересах дітей є європейські ініціативи у сфері захисту прав неповнолітніх. Державна політика України у сфері захисту прав дітей спрямована на удосконалення нормативно-правової бази, у тому числі імплементація норм європейського та міжнародного права. Результатом цієї діяльності є те, що на сьогодні Україна є учасницею цілого ряду міжнародних договорів у сфері забезпечення прав дитини.

Світові стандарти у галузі дотримання прав дитини, що формувалися протягом багатьох десятиліть, закріплені у кількох важливих міжнародних документах. Ще у 1924 році Лігою Націй було розроблено та прийнято Женевську декларацію прав дитини. Це питання знайшло відображення й у Загальній декларації прав людини, прийнятій ООН у 1948 році. У 1959 році ООН прийняла Декларацію прав дитини. 20 листопада 1989 року Генеральною Асамблеєю ООН було прийнято Конвенцію про права дитини, яка вважається міжнародною дитячою Конституцією. Конвенція була ратифікована Україною ще 27 лютого 1991 року і набула чинності 27 вересня того ж року.

Разом із цим, важливе значення має ратифікація Україною низки міжнародних договорів у сфері сімейного права, розроблених в рамках Ради Європи і Гаазької конференції з міжнародного приватного права, що дозволяють вирішувати практичні питання, які стосуються здійснення прав дітей, регулюють відносини батьків і дітей, як матеріальні, так і особисті. Деякі з цих договорів були підписані Україною ще в 2002 – 2003 роках.

Також варто зазначити, що завдяки підтримці ЄС в Україні реалізується та вже було реалізовано багато проєктів у різноманітних галузях, спрямованих на захист та забезпечення прав дітей: деякі стосувались реформування системи освіти, деякі – підтримки інституційної розбудови у цій сфері, а інші були спрямовані на створення надійних інструментів захисту дітей від насилля.

Ковальчук В. І. Ю. – викладач ОБЖД наголосив на тому, що Україна здійснює розбудову системи ювенальної апробації, яка дає можливість неповнолітнім, які вступили у конфлікт із законом, розпочати нове життя та стати повноцінним членом суспільства. Дитина відбуває покарання не у виховній колонії, а залишається в громаді, але при цьому з нею індивідуально працюють фахівці та психологи.

Крім того, в Україні схвалено Національну стратегію реформування системи юстиції щодо дітей на період до 2023 року. Цим документом наголошено на необхідності вирішення основних системних проблем юстиції щодо дітей, подолання прогалин у системі міжвідомчої взаємодії, забезпечення профілактичної, соціально-виховної роботи та роботи, спрямованої на ресоціалізацію неповнолітніх, які схильні до протиправної поведінки та вчинили правопорушення, а також на посилення захисту прав дітей, які потерпіли від правопорушень, зокрема, насильницького характеру, та дітей, які є свідками правопорушень.

Тобто, Стратегія уперше в історії України ставить за мету не тільки посилення уваги до дітей, які вчинили правопорушення, але й до інших категорій дітей у контакті з законом.

Так, завданнями Стратегії щодо дітей-жертв та дітей-свідків є:

- забезпечити єдиний підхід до допиту дітей незалежно від їх статусу у кримінальному провадженні (підозрюваний, обвинувачений, свідок, потерпілий тощо), зокрема з використанням такої спеціальної методики, як «Зелена кімната»;
- вирішення проблемних питань, що виникають під час судового розгляду у провадженнях за участю дітей, які є свідками або потерпілими, зокрема в частині визначення їх правового статусу.

Ухвалили:

1. Інформацію **Мацька В.М., Валаги І.С., Ковальчука В.І., Небелюка М.С.** взяти до відома.
2. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів у навчально-виховній роботі із здобувачами освіти:
 - 2.1. активізувати роботу з правового виховання молоді;
 - 2.2. використовувати матеріали реферату **«Захист прав дітей в Україні»**.

ІІ. Слухали: **Блонар М.В.** – викладача **всесвітньої історії**, яка виступила з методичною розробкою **«Україна в Другій світовій війні»**

(Матеріали методрозробки додаються)

Виступили:

Небелюк М. С. – викладач історії України наголосив, що трагедія Українського народу в роки Другої світової полягала в тому, що на час початку війни він був розділений між кількома державами. Українці, позбавлені власної державності, змушені були воювати за чужі інтереси та вбивати інших українців.

У рамках Другої світової в Україні велося кілька воєн, ареною для яких були наші землі. Це німецько-польська війна (1939 – 1945) – спочатку відкрита фронтова, а після падіння Польщі – підпільна. Німецько-радянська (1941 – 1945), відкрита та підпільна, потім знову відкрита фронтова. Німецько-українська (1941 – 1944) – підпільна. Маловідома польсько-українська війна (1942 – 1947) – підпільна. І, зрештою, війна, що тривала найдовше – підпільна радянсько-українська (1939 – 1954), початком якої стали антирадянські виступи часів першої радянської окупації, а завершенням – розгром підпілля та захоплення його останнього керівника. Всі ці війни та конфлікти мають безпосередній стосунок до Другої світової війни, оскільки були спровоковані нею, ставши її розгалуженнями та продовженням.

На боці Об'єднаних Націй воювали українці у складі армій Великої Британії та Канади (45 тисяч осіб), Польщі (120 тисяч), СРСР (більше ніж 7 мільйонів), США (80 тисяч) і Франції (6 тисяч), а також визвольного руху в самій Україні (100 тисяч в УПА) – разом понад **7 мільйонів осіб**. Понад **2,5 мільйона** українців були нагороджені радянськими та західними медалями та орденами, **більше ніж 2 тисячі** стали Героями Радянського Союзу, з них 32 – двічі, а найкращий ас союзної авіації Іван Кожедуб – тричі.

Україна зазнала надзвичайних втрат внаслідок війни. Сукупні демографічні втрати українців і громадян України інших національностей упродовж 1939-1945 років наразі оцінюються у понад 8 мільйонів осіб. За підрахунками вчених, Центральна, Південна та Східна Україна втратила 30 % населення, Галичина – 22 %, Волинь і Полісся – 12 %.

Для поповнення демографічних втрат воєнного періоду республіці знадобилося майже 25 років. Водночас Друга світова війна повністю змінила етнічне обличчя українського суспільства. З України практично зникли такі національні меншини як німці, кримські татари, українські євреї. Натомість кількість росіян з довоєнних 4 мільйонів за перше повоєнне десятиліття зросла до 7 мільйонів осіб.

Суперечливими є статистичні дані щодо матеріальних збитків України внаслідок Другої світової війни. Зокрема за повоєнними підрахунками, було зруйновано майже 700 українських міст і 28 тисяч сіл, спалено близько 320 тисяч господарств.

Україна в результаті Другої світової війни зазнала матеріальних втрат у розмірі понад 45 % від збитку усього СРСР. З метою створення могутнього військово-промислового потенціалу на сході СРСР під гаслом «Все для фронту! Все для перемоги!» більшовики вивезли з України 550 промислових підприємств, майно та худобу тисяч колгоспів, радгоспів, МТС, десятки наукових і навчальних закладів, осередків культури, історичні цінності. Виїхало майже 3,5 мільйона жителів республіки – кваліфікованих робітників і спеціалістів, науковців, творчої інтелігенції, які віддали трудові й інтелектуальні зусилля в розвиток воєнного й економічного потенціалу СРСР.

Сучасними дослідниками (Інститут історії НАН України) збитки України, отримані внаслідок війни, оцінюються в понад 450 мільярдів. Слід також говорити не тільки про прямі збитки від ведення бойових дій, а й, наприклад, про кількість евакуйованих підприємств до Німеччини напередодні відходу німецьких військ.

Валага І. С. – викладач Основ економічних теорій зауважив, що в Україні, так само як і у світі, відзначають День пам'яті та примирення. Цей день встановлений задля вшанування подвигу українського народу, його визначного внеску у перемогу Антигітлерівської коаліції у Другій світовій війні, що забрала життя від 50 до 85 мільйонів людей у всьому світі. Він покликаний і для висловлення поваги всім борцям проти нацизму та увічнення пам'яті про загиблих. Нинішня російська збройна агресія на території України, що руйнує міжнародну систему безпеки та загрожує миру в усій Європі, змусила

переглянути цілісне бачення війни. Саме тому з 2015 року Україна розпочала нову традицію відзначення 8 та 9 травня в європейському дусі пам'яті та примирення.

День пам'яті та примирення та День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні символізує не тріумф переможців над переможеними, а має бути нагадуванням про страшну катастрофу Другої світової війни та застереженням, що не можна розв'язувати складні міжнародні проблеми збройним шляхом, ультиматумами, агресією, анексією. Найважливішим підсумком війни має бути не культ перемоги, а вміння цінувати мир, категорично й безкомпромісно захищати його всіма розумними засобами. Саме тому Україна обрала європейську відповідальну модель пам'ятання під гаслом «Ніколи знову» замість екзальтованої маніпуляції під гаслом «Можемо повторити».

Нині, як і в роки Другої світової війни, Україна воює з агресором. Сьогодні це путінська Росія, яка посягає на нашу територіальну цілісність. Для нас це війна за свободу, цивілізованість, демократію та європейські цінності проти імперських амбіцій підступного агресивного сусіда-злочинця. Міць наших збройних сил є запорукою існування держави та збереження прав людини для громадян.

Жодна країна не може претендувати на визнання власної виняткової ролі в перемозі над нацизмом. Перемога – плід титанічних зусиль десятків держав і сотень народів. Так само неприпустимими є спроби прикриватися моральним авторитетом переможця у Другій світовій для ведення агресивної політики у наш час. Сьогодні влада Росії поводить себе як руйнівник системи міжнародних відносин, заснованої державами-переможцями Другої світової війни. У цьому вона більше нагадує гітлерівську Німеччину 1930-х напередодні глобального конфлікту.

Ковальчук В.І. – викладач охорони праці, який зазначив, що історія нас не вчить того, що ми маємо робити, проте вона показує, чого робити не слід. Ми пам'ятаємо, яким страшним лихом для українців була Друга світова війна. Пам'ятаємо, що агресора зупинили спільними зусиллями Об'єднані Нації. Не забуваємо: той, на чиєму боці справедливість, хто захищає свою землю, завжди перемагає. Ця пам'ять робить нас сильнішими. Вона – запорука того, що в майбутньому подібна трагедія не повториться.

Друга світова стала найкривавішим проявом тотальної війни, коли всі його учасники цинічно відкидали закони та правила ведення бойових дій, не розрізняючи, хто перед тобою – армія противника чи цивільне населення.

Друга світова принесла в історію такі жахливі «ноу-хау», як концтабори, перетворені на «фабрики смерті», Голокост, масове знищення в'язнів, ліквідація цілих міст та атомне бомбардування. В цьому страшному смертельному поєдинку всі без винятку його учасники вдавалися до дій, що кваліфікуються як військові злочини. І жоден учасник не може претендувати на роль носія абсолютного добра.

Тому Друга світова має стати для всіх уроком того, якою не повинна бути війна. Іспанський філософ Хосе Ортега-і-Гассет писав: «Історія нас не вчить, що ми маємо робити, проте вона показує, чого робити не слід». Ці слова – головний підсумок Другої світової.

Ухвалили:

1. Інформацію Блонар М.В., Небелюка М.С., Валаги І.С., взяти до відома.

2. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів у навчально-виховній роботі із здобувачами освіти використовувати матеріали методичної розробки «Україна в Другій світовій війні».

ІІІ. Слухали: Небелюка М. С. – викладача історії України, який ознайомив присутніх із списком питань (60) та сформованими з них білетами (30) для складання іспиту в групах 2 «А», 2 «Б» спеціальності «Лікувальна справа» і групах 2 «А», 2 «В» спеціальності «Сестринська справа».

Виступили: Блонар М.В. - викладач історії України, яка ознайомила присутніх із змістом питань (60) та сформованими з них білетами (30) для складання іспиту в групі 2 «Б» спеціальності «Сестринська справа».

Ухвалили:

1. Складені білети для складання іспиту з історії України в групах другого курсу спеціальностей «Лікувальна справа», «Сестринська справа» відповідають вимогам.

2. Рекомендувати заступнику директора коледжу з навчальної роботи складені білети – затвердити.

IV. Слухали: голову ЦК соціально-економічних освітніх компонентів, викладача історії України Небелюка М.С., який ознайомив присутніх з тестовими завданнями для складання Державної підсумкової атестації з історії України студентами другого курсу спеціальностей «Лікувальна справа», «Сестринська справа».

Ухвалили:

1. Складені тестові завдання для складання Державної підсумкової атестації з історії України в групах другого курсу спеціальностей «Лікувальна справа», «Сестринська справа» – відповідають вимогам.

2. Рекомендувати заступнику директора коледжу з навчальної роботи складені тестові завдання для складання Державної підсумкової атестації з історії України в групах другого курсу спеціальностей «Лікувальна справа», «Сестринська справа» – затвердити.

Голова циклової комісії: _____ Михайло НЕБЕЛЮК

ПРОТОКОЛ №10
засідання циклової комісії
соціально-економічних
освітніх компонентів
від «26» червня 2023 р.

1. **Форми роботи гуртків. Аналіз гурткової роботи в поточному навчальному році.**
2. **Звіти членів циклової комісії про виконання індивідуальних планів роботи та підготовку навчально-методичних матеріалів.**
3. **Підведення підсумків роботи ЦК соціально-економічних освітніх компонентів за другий семестр.**

I. Слухали: Блонар М.В. – керівника історичного гуртка, яка виступила із звітом про роботу історичного гуртка «Каменярь».

(Матеріали звіту додаються)

Виступили: Небелюк М. С. – голова ЦК соціально-економічних освітніх компонентів, який зробив аналіз гурткової роботи в поточному навчальному році. Зокрема, відзначив активну участь гуртківців (здобувачів освіти) у підготовці і проведенні ними читачкої конференції до Дня Соборності України, присвяченої 104 річниці Злуки УНР і ЗУНР, організації і проведенні в коледжі вечора «Немеркнуча слава героїв», присвяченого Дню Гідності і дев'ятій річниці революції Гідності та ін.

Соловей О.Я. – заступник директора з навчальної роботи, яка зробила аналіз гурткової і позаурочної навчально-виховної роботи в коледжі у 2022 – 2023 навчальному році, відзначила активність членів історичного гуртка.

Ухвалили:

1. Інформацію Блонар М.В., Соловей О.Я. та Небелюка М.С. взяти до відома.
2. Визнати, що гурткова і поза аудиторна робота з соціально-економічних освітніх компонентів у 2022 – 2023 навчальному році проводилася на достатньому рівні.

II. Слухали: Небелюка М.С. – голову ЦК соціально-економічних освітніх компонентів, який зробив загальний аналіз виконання індивідуальних планів роботи за 2022 – 2023 навчальний рік викладачами соціально-економічних освітніх компонентів, а також відзвітував про виконання власного індивідуального плану роботи.

Виступили: Валага І. С., Мацько В. М., Крвальчук В. І., Блонар М. В. з доповідями про виконання своїх індивідуальних планів роботи у поточному навчальному році та ознайомили присутніх з плануванням індивідуальної роботи на наступний навчальний рік.

Ухвалили:

1. Інформацію М. Небелюка, І. Валаги, В. Мацька, В. Ковальчука М. Блонар взяти до відома.
2. Індивідуальні плани роботи членів циклової комісії соціально-економічних освітніх компонентів у поточному навчальному році – виконані.
3. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів у плануванні індивідуальної роботи на 2023 – 2024 навчальний рік звернути більшу увагу на підготовку та видання друкованих наукових матеріалів та навчально-методичних посібників, пошукових робіт.
4. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів активізувати роботу з підвищення власного науково-методичного і фахового рівня.
5. Викладачам соціально-економічних освітніх компонентів при плануванні індивідуальної роботи на 2023 – 2024 навчальний рік, підготовці і виданні друкованих наукових матеріалів та навчально-методичних посібників, пошукових робіт та підвищенні власного науково-методичного і фахового рівня керуватися Наказом МОНУ від 08. 11. 2021 р.

III. Слухали:

Небелюка М.С. – голову циклової комісії який виступив із звітом про роботу циклової комісії соціально-економічних освітніх компонентів у 2022 – 2023 н. р. та ознайомив присутніх із проектом плану роботи ЦК на наступний 2023 – 2024 н. р.

**/Звіт про роботу ЦК у 2022 – 2023 н. р. і проект
плану роботи на 2023 – 2024 н. р. додаються/**

Виступили:

Бабич М.Я. – методист коледжу, яка зробила аналіз методичної роботи у коледжі та охарактеризувала роботу циклової комісії соціально-економічних освітніх компонентів у поточному навчальному році.

Ухвалили:

1. Інформацію М. Небелюка та М. Бабич взяти до відома.
2. Запропонований проект плану роботи циклової комісії соціально-економічних дисциплін на 2023 – 2024 н. р. – схвалити.
3. Визнати, що робота циклової комісії соціально-економічних дисциплін у 2022 – 2023 навчальному році проводилася на достатньому науково-методичному рівні.

14. ПІДСУМКИ
виконання плану роботи циклової комісії
соціально-економічних
освітніх компонентів
за другий семестр

Протягом другого семестру 2022 – 2023 навчального року цикловою комісією соціально-економічних освітніх компонентів проведено п'ять засідань, на яких розглянуто і обговорено усі заплановані питання:

- підсумки успішності з соціально-економічних освітніх компонентів та відвідування занять здобувачами освіти за перший семестр;
- розгляд і обговорення методичної розробки «Філософія війни: історико-економічні аспекти»;
- доповідь «Форми і методи захисту медичного працівника від інфікування небезпечними захворюваннями»
- аналіз роботи кабінетів, закріплених за цикловою комісією соціально-економічних освітніх компонентів;
- розгляд і обговорення методичної розробки «Правові засади волонтерського руху в умовах воєнного стану»;
- реферат «Захист прав дітей в Україні»;
- методична розробка ««Україна в Другій світовій війні»»;
- форми роботи гуртків. Аналіз гурткової роботи в поточному навчальному році;
- звіти членів циклової комісії про виконання індивідуальних планів роботи та підготовку навчально-методичних матеріалів
- звіт голови циклової комісії за 2022 – 2023 н. р.;
- підведено підсумки роботи ЦК соціально-економічних освітніх компонентів за другий семестр;
- розглянуто проект плану роботи циклової комісії на 2023 – 2024 навчальний рік.

Індивідуальні плани науково-методичної роботи викладачів Валаги І.С., Головчак С.М., Мацька В.М., Небелюка М.С., Ковальчука В.І., Кунців М.В. у другому семестрі 2022 – 2023 навчального року – виконано.

Викладачі соціально-економічних освітніх компонентів брали активну участь у роботі обласного методичного об'єднання викладачів історії; участь у роботі обласного методичного об'єднання викладачів соціально-економічних освітніх компонентів.

Схвалено рішення: визнати, що робота циклової комісії соціально-економічних освітніх компонентів у другому семестрі 2022 – 2023 н. р. проводилася на достатньому науково-методичному рівні.

Обговорено і ухвалено на засіданні
циклової комісії соціально-економічних освітніх компонентів,
протокол № 10 від « 26 » червня 2023 року

Голова циклової комісії: _____

Михайло НЕБЕЛЮК

**15. Наукові і навчально-методичні матеріали
за 2022 – 2023 навчальний рік**